

I. DISPOSICIONS GENERALS**CAP DE L'ESTAT****8447** *Llei 7/2021, de 20 de maig, de canvi climàtic i transició energètica.*

FELIPE VI

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei.

Sapiguen: Que les Corts Generals han aprovat la Llei següent i jo la sanciono:

PREÀMBUL

I

Les Nacions Unides han subratllat que hi ha una diferència creixent entre la sendera real de reducció d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle i les obligacions assumides pels estats part de l'Acord de París de 2015 sobre canvi climàtic, adoptat a la 21a Conferència de les Parts de la Convenció Marc de les Nacions Unides sobre el Canvi Climàtic («Acord de París»).

El secretari general de les Nacions Unides recorda de manera periòdica la necessitat de respondre urgentment a l'amenaça del canvi climàtic i rectificar la situació actual per poder complir de manera eficaç les obligacions en matèria de clima i desenvolupament sostenible i inclusiu. La seva petició coincideix amb les advertències efectuades pels principals organismes financers internacionals i la Comissió Europea en la seva Comunicació sobre el Pacte verd europeu i en l'Estratègia europea de descarbonització per a 2050.

Les conclusions actualitzades i sistematitzades de la comunitat científica es recullen a l'informe especial del Grup Intergovernamental d'Experts sobre el Canvi Climàtic (IPCC, en les seves sigles en anglès) publicat el 8 d'octubre de 2018, relatiu als impactes d'un escalfament global d'1,5 °C sobre els nivells preindustrials i les vies de reducció d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle per limitar aquest escalfament. L'informe és una nova referència per a tota la societat i el seu missatge és clar quant a l'origen de l'escalfament global. Les activitats humanes ja són les responsables d'un augment de les temperatures globals d'aproximadament 1 °C sobre el nivell preindustrial, la qual cosa indica que, al ritme actual, l'augment d'1,5 °C s'assolirà entre els anys 2030 i 2052. En el cas d'Espanya, aquest augment de la temperatura és superior a la mitjana en gairebé 0,5 °C.

L'informe esmentat també assenyala que complir l'objectiu global de l'Acord de París és possible, però requereix que s'adoptin polítiques públiques precises i que es facin inversions ben orientades. Els propers deu anys seran determinants per poder tenir èxit a preservar la nostra seguretat. Sobrepasar el límit d'1,5 °C depèn de les accions de lluita contra el canvi climàtic que portin a terme tots els actors, no tan sols els governs, sinó també el sector privat i la resta de la societat.

En el context actual, Espanya ha d'oferir respostes solidàries i inclusives als col·lectius més afectats pel canvi climàtic i la transformació de l'economia, així com facilitar els senyals adequats per atreure la confiança dels inversors i minorar els riscos financers associats a l'increment en el volum d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle o a la vulnerabilitat més gran davant dels impactes físics del canvi climàtic. Per a això, és imprescindible assegurar les condicions de contorn que permetin orientar les vies de compliment, facilitar l'estabilitat i la predictibilitat necessàries per evitar sobre costos o la generació d'actius captius, susceptibles de llastar el progrés de la nostra economia durant

dècades, minimitzar els impactes socials negatius i facilitar l'aprofitament d'oportunitats econòmiques, alhora que s'ofereixen mesures d'acompanyament en la transició als col·lectius més vulnerables.

La lluita contra el canvi climàtic i la transició energètica comporten transformacions tecnològiques i canvis en la indústria. Per això, és necessari lligar la transició energètica a la política industrial i a l'R+D, i establir mecanismes de suport a la indústria perquè la transició tecnològica generi més competitivitat i un millor posicionament d'aquesta, i resulti en generació de riquesa i ocupació de qualitat.

D'altra banda, assolir la neutralitat climàtica requereix una política ferma i coordinada, així com les inversions necessàries, per a la conservació i millora de la biodiversitat, i dels estocs de carboni a les nostres forests i masses forestals, zones humides i a les superfícies d'usos agropecuaris.

Endarrerir decisions suposaria assumir més riscos, més costos i distribuïts més injustament i renunciar a oportunitats de modernització de la nostra economia i de la nostra societat, i es posarien en risc objectius fonamentals per a la seguretat nacional.

II

El marc internacional està definit. L'Acord de París de 2015, el desenvolupament de les seves regles a Katowice i l'Agenda 2030 per al desenvolupament sostenible marquen l'inici d'una agenda global cap al desenvolupament sostenible, que comporta la transformació del model econòmic i d'un nou contracte social de prosperitat inclusiva dins dels límits del planeta. Tots dos acords posen de manifest que el profund canvi necessari en els patrons de creixement i desenvolupament només es pot fer de manera global, concertada i en un marc multilateral que assenti les bases d'un camí compartit a la descarbonització, una agenda que exigeix una nova governança per al seu èxit, en la qual s'han d'involucrar les administracions públiques i la societat civil.

L'Acord de París estableix una arquitectura sòlida i universal que té com a objectius globals: mantenir l'increment de la temperatura mitjana global per sota dels 2 °C respecte als nivells preindustrials i, fins i tot, si és possible, per sota d'1,5 °C; assegurar la coherència dels fluxos financers amb el nou model de desenvolupament; i augmentar la capacitat d'adaptació als efectes adversos del canvi climàtic i promoure la resiliència. L'IPCC defineix resiliència com la capacitat dels sistemes econòmics, socials i ambientals per afrontar una pertorbació o un impacte responent o reorganitzant-se de manera que conserven la seva funció essencial, identitat i estructura, alhora que mantenen la seva capacitat d'adaptació, aprenentatge i transformació. Per assolir aquests objectius tots els països es van comprometre a presentar les seves contribucions nacionals determinades (NDC, en les seves sigles en anglès), que han de recollir els seus objectius de reducció d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle.

Tres anys després, a la 24a Conferència de les Parts de la Convenció Marc de les Nacions Unides sobre el Canvi Climàtic, celebrada el desembre de 2018 a Katowice, es van acordar les regles que permeten fer operatiu l'Acord de París. Les 191 parts d'aquest Tractat internacional tenen la responsabilitat de transformar les seves economies i la seva societat per complir els objectius que han ratificat.

En aquest nou context, Madrid va acollir el desembre de 2019 la 25a Conferència de les Parts de la Convenció Marc de les Nacions Unides sobre el Canvi Climàtic, una cimera organitzada davant d'una situació extraordinària que tanmateix va complir la seva missió principal: reafirmar el compromís de la comunitat internacional amb el multilateralisme i assegurar que el procés de lluita contra el canvi climàtic complia el calendari previst. El seu acord principal, conegut com a «Xile-Madrid Temps d'Actuar», assenta les bases perquè el 2020 els països presentessin plans de lluita contra el canvi climàtic més ambiciosos que els presentats el 2015 per respondre a l'emergència climàtica en línia amb les demandes de la societat i les recomanacions de la ciència.

La cimera esmentada, a més, va marcar el principi d'un canvi de cicle en l'agenda multilateral del clima. Tal com es va acordar a París, la Convenció Marc de les Nacions Unides sobre el Canvi Climàtic adquireix una nova dimensió, on la governança se centra a

recollir els esforços de tots i fer seguiment i avaluació dels objectius. Els esforços, dels governs i de la societat en el seu conjunt, s'han de centrar en l'acció i en la implementació dels compromisos en matèria de clima ja adoptats i en la transversalitat de l'agenda climàtica, que necessita incloure més sectors i més actors.

L'any 2020 va ser un any clau en la implementació de l'Acord de París, ja que aquest any els països es van obligar a presentar nous compromisos de reducció d'emissions, que han de ser més ambiciosos per respondre a l'emergència climàtica i tancar la bretxa que hi ha entre els compromisos del 2015 i l'objectiu de 1,5 °C.

En aquest context, la Unió Europea, principal impulsora de la resposta internacional davant la crisi climàtica des de 1990, s'ha dotat d'un marc jurídic ampli que li ha de permetre mantenir-se a l'avantguarda en la transició i complir els objectius de reducció d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle el 2030, un 55% de reducció de gasos amb efecte d'hivernacle respecte a l'any 1990.

La Comunicació de la Unió Europea relativa al Pacte verd europeu («The European Green Deal»), de desembre de 2019, estableix una nova estratègia de creixement que persegueix transformar la Unió Europea en una societat justa i pròspera, amb una economia moderna, eficient en l'ús dels seus recursos i competitiva, i amb la finalitat de fer de la Unió Europea el primer continent neutre climàticament l'any 2050. Per convertir aquest compromís polític en una obligació jurídica que doni certesa als sectors empresarial, laboral, inversor i consumidor, la Comissió ha proposat una «Llei del clima» europea. Aquesta proposta estableix el marc institucional per aconseguir la neutralitat climàtica de la UE, recull l'objectiu de neutralitat climàtica per a 2050 en la legislació, reforça el marc d'adaptació i estableix un procés de transparència i rendició de comptes en línia amb els cicles de revisió de l'Acord de París.

Per complir els objectius l'any 2030, la Unió Europea estimava inicialment que havia de mobilitzar unes inversions anuals addicionals d'uns 180.000 milions d'euros. L'escala del desafiament va més enllà de la capacitat de la inversió pública. Per això, i com a condició necessària, es necessita adequar el sistema financer europeu, la seva cultura i els seus incentius als nous criteris de sostenibilitat financera. En aquest sentit, el març de 2018, la Comissió Europea va publicar un Pla d'acció sobre finances sostenibles. En línia amb aquest Pla, s'han dictat mesures reguladores, com el Reglament sobre índexs de referència, el Reglament sobre la divulgació d'informació relativa a la sostenibilitat en el sector dels serveis financers i el Reglament sobre taxonomia, que tenen com a objectiu fer de la sostenibilitat un pilar del sistema financer europeu.

D'altra banda, és necessari que les mesures desenvolupades a l'empara d'aquesta Llei siguin plenament coherents amb les polítiques sectorials impulsades per la Unió Europea en el proper període de programació financera 2021-2027.

III

Aquesta Llei respon al compromís assumit per Espanya en l'àmbit internacional i europeu i presenta una oportunitat des del punt de vista econòmic i de modernització del nostre país, així com des del punt de vista social, atès que facilita la distribució equitativa de la riquesa en el procés de descarbonització. D'aquesta manera, la Llei posa al centre de l'acció política la lluita contra el canvi climàtic i la transició energètica, com a vector clau de l'economia i la societat per construir el futur i generar noves oportunitats socioeconòmiques. És el marc institucional per facilitar de manera predictable l'adequació progressiva de la realitat del país a les exigències que regulen l'acció climàtica i garantir la coordinació de les polítiques sectorials, i assegurar coherència entre aquestes i sinergies per assolir l'objectiu de la neutralitat climàtica.

L'obligació de limitar les emissions condiona les polítiques sectorials i implica canvis en els patrons de consum. Però aquesta transformació comporta avantatges relacionats amb la modernització del model productiu i el sistema energètic, i ofereix oportunitats d'ocupació, de negoci i de creixement sempre que s'incorpori una perspectiva de mitjà i llarg termini que faciliti la descarbonització ordenada de l'economia.

Així, entre les transformacions importants que s'han de produir en el sistema energètic, i per tant en l'economia en el seu conjunt, com a conseqüència de la transició energètica impulsada per aquesta Llei, hi ha la millora sistemàtica de l'eficiència energètica de l'economia. Concretament, la previsió és que la intensitat energètica primària de l'economia espanyola millori anualment en un 3,5% anual fins a 2030; així mateix, la dependència energètica del país, del 74% el 2017, s'estima que descendeixi al 61% l'any 2030 com a conseqüència de la caiguda de les importacions de carbó i de petroli. Aquestes caigudes estaran provocades per la transició cap a una economia més eficient i basada en tecnologies renovables en tots els sectors de l'economia. Aquest canvi estructural no tan sols ha de beneficiar la balança comercial de manera notable, sinó que ha d'enfortir la seguretat energètica nacional.

La transició energètica promoguda per aquesta Llei permet mobilitzar més de 200.000 milions d'euros d'inversió al llarg de la dècada 2021-2030. Com a conseqüència d'aquesta important mobilització inversora i com a resultat de les millores d'eficiència energètica del conjunt de l'economia, el producte interior brut d'Espanya s'incrementarà anualment (respecte a un escenari tendencial sense les mesures promogudes per aquesta Llei i pel Pla nacional integrat d'energia i clima) entre 16.500 i 25.700 milions d'euros l'any. Així mateix, l'ocupació neta augmentarà entre 250.000 i 350.000 persones al final del període.

Per canalitzar totes les oportunitats, la Llei ha d'assegurar la consecució de la neutralitat de les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle a Espanya abans de l'any 2050 i un sistema energètic eficient i renovable, facilitar una transició justa, i garantir la coherència amb els objectius en els àmbits d'actuació pública i privada. Garantir la transversalitat de les polítiques de canvi climàtic i de transició energètica i la seva coordinació és fonamental per potenciar les sinergies encaminades a la mitigació i l'adaptació al canvi climàtic i ha de permetre afrontar amb més garanties el desafiament que aquest canvi climàtic suposa per a la seguretat nacional.

La dimensió multilateral també es reforça per assegurar que l'acció duta a terme per la cooperació espanyola és coherent amb els objectius de lluita contra el canvi climàtic i integra l'Agenda del clima i els Objectius de desenvolupament sostenible, amb la incorporació d'aquests principis en el seu marc normatiu i de planificació.

És necessari fixar, en el marc de la Llei, objectius de reducció d'emissions per a l'any 2030 i 2050 i oferir previsibilitat per orientar les decisions d'inversió i de regulació en la matèria. Els objectius quantificats cerquen afavorir la predictibilitat i els senyals econòmics adequats, i es recull el principi de no regressió en els objectius marcats. Des del punt de vista mediambiental, aquest principi de no regressió es defineix com aquell en virtut del qual la normativa, l'activitat de les administracions públiques i la pràctica jurisdiccional no poden implicar una rebaixa o un retrocés quantitatiu ni qualitatiu respecte dels nivells de protecció ambiental existents en cada moment, tret de situacions plenament justificades basades en raons d'interès públic, i una vegada efectuat un judici de ponderació entre els diferents béns jurídics que puguin entrar en contradicció amb l'ambiental. En el cas dels estats descentralitzats com Espanya, aquest principi ordena també la interconnexió interordinamental: ja no tan sols com a projecció temporal entre normes anteriors i posteriors, sinó en el joc de les bases de les normes ambientals, és a dir, que les comunitats autònomes amb competències en la matèria puguin establir nivells de protecció més alts que la legislació bàsica estatal.

Es creen dues noves figures fonamentals per determinar el marc d'actuació en matèria d'acció contra el canvi climàtic. Es tracta de les dues grans eines de governança de clima i energia que estableix el Reglament 2018/1999 del Parlament Europeu i del Consell, d'11 de desembre de 2018, sobre la governança de la Unió de l'Energia i de l'Acció pel Clima: els plans nacionals integrats d'energia i clima (PNIEC) i l'Estratègia de descarbonització per a 2050. Totes dues eines han de ser coherents entre si, ja que no hi ha una altra forma d'assegurar, de manera fiable, inclusiva, transparent i predictable, l'assoliment dels objectius i les metes per a l'any 2030 i per al llarg termini.

El Reglament de la UE esmentat estableix a l'article 1 que, com a molt tard el 31 de desembre de 2019 i, posteriorment, com a molt tard l'1 de gener de 2029 i a partir d'aquesta

data cada deu anys, cada Estat membre ha de comunicar a la Comissió un pla nacional integrat d'energia i clima. El primer pla ha de comprendre el període de 2021 a 2030, tenint en compte la perspectiva a més llarg termini, i els plans següents han de comprendre el període decennal immediatament següent al final del període comprès pel pla anterior.

Aquesta Llei conté els elements reguladors del primer PNIEC, així com dels successius que s'hagin de presentar a la Comissió Europea.

Els plans nacionals integrats d'energia i clima, com a eines de planificació dels estats membres, estan cridats a orientar les grans decisions en matèria de política energètica i climàtica i les inversions públiques i privades associades a aquesta. Els PNIEC dels estats membres estan dirigits a assegurar l'assoliment de l'avanç col·lectiu en els objectius generals i específics de la Unió de l'Energia per a 2030 i a llarg termini, de conformitat amb l'Acord de París de 2015. Per la seva banda, l'Estratègia de descarbonització per a 2050 ha de projectar un camí coherent amb els objectius de descarbonització de l'economia per a l'any 2050 i amb les actuacions previstes el 2030, que exigeix la mobilització de diferents administracions i actors privats.

Avançar en una economia descarbonitzada i segura implica acceptar un ús responsable dels recursos, per la qual cosa la Llei, amb caràcter general, limita els nous projectes d'exploració i explotació d'hidrocarburs, minerals radioactius i carbó en territori espanyol.

Nombrosos estudis, inclosos els propis de l'IPCC, coincideixen a assenyalar la regió mediterrània com una de les àrees del planeta més vulnerables davant del canvi climàtic. Espanya, per la seva situació geogràfica i les seves característiques socioeconòmiques, s'enfronta a riscos importants derivats del canvi climàtic que incideixen directament o indirectament sobre un amplíssim conjunt de sectors econòmics i sobre tots els sistemes ecològics espanyols, acceleren el deteriorament de recursos essencials per al nostre benestar, com l'aigua, el sòl fèrtil o la biodiversitat, i amenacen la qualitat de vida i la salut de les persones. Per això, gestionar de manera responsable el nostre patrimoni comú, l'aigua, els sòls, la biodiversitat, tots recursos escassos i fràgils, és ineludible. Les polítiques d'adaptació per aconseguir l'anticipació als impactes i afavorir la recuperació després dels danys són necessàries en tots els sectors de la nostra economia, així com la introducció de la variable climàtica en les polítiques sectorials, inclosa la de salut pública.

En el sentit indicat, aquesta Llei fa un pas més i recull en el seu objecte, per primera vegada, les polítiques d'adaptació i la necessitat de definir un sistema d'indicadors d'impactes i adaptació al canvi climàtic, que faciliti un seguiment i una avaluació de les polítiques públiques, així com la necessitat d'elaborar informes de riscos.

El Consell de Ministres de 29 de juny de 2018 va aprovar el Pla d'acció per a la implementació de l'Agenda 2030, on es defineixen les polítiques palanca que han de servir per accelerar la implementació dels Objectius de desenvolupament sostenible. Entre les àrees prioritàries d'actuació s'inclouen nou polítiques palanca, una de les quals és la present Llei de canvi climàtic i transició energètica.

La transició a una economia descarbonitzada requereix també mesures que facilitin una transició justa per als col·lectius i les àrees geogràfiques més vulnerables. La transició cap a un model productiu més ecològic que sigui socialment beneficiós, en un país amb altes taxes de desocupació com Espanya, s'aconsegueix promovent la transició ecològica de les empreses, les metodologies de treball i del mercat laboral en general. Aquests esforços crearan oportunitats d'ocupació decent, amb l'increment de l'eficiència dels recursos i la construcció de societats sostenibles amb baixes emissions de carboni.

Per tot això és necessari millorar la capacitat de l'Estat per fer front a les oportunitats i als desafiaments de la transició ecològica i de la descarbonització mitjançant una Estratègia de transició justa, que serveixi com a guia d'acció per optimitzar els beneficis i minimitzar els riscos sobre l'ocupació.

La Llei estableix un marc per facilitar l'equitat en la transició a una economia descarbonitzada, i ofereix eines d'aprenentatge i transparència obligatòries que ajudin a detectar i avaluar riscos i oportunitats i millorar les decisions d'inversió. Així, entre altres qüestions, es precisa el contingut de les obligacions de report no financer de les empreses

cotitzades amb la finalitat d'incorporar-hi la informació relativa al nivell d'exposició a riscos climàtics i de carboni i les estratègies i els objectius per a la seva mitigació.

IV

Aquesta Llei consta de quaranta articles distribuïts en nou títols, nou disposicions addicionals, tres disposicions transitòries, una disposició derogatòria única i quinze disposicions finals.

El títol preliminar conté les disposicions generals de la Llei, relatives a l'objecte i als seus principis rectors.

El títol I recull els objectius mínims nacionals de reducció d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle, energies renovables i eficiència energètica de l'economia espanyola per als anys 2030 i 2050: les emissions del conjunt de l'economia espanyola l'any 2030 s'han de reduir en, almenys, un 23% respecte a l'any 1990 i s'ha d'assolir la neutralitat climàtica com a molt tard l'any 2050. A més, l'any 2030 s'ha d'assolir una penetració d'energies d'origen renovable en el consum d'energia final de, com a mínim, un 42%, un sistema elèctric amb, almenys, un 74% de generació a partir d'energies d'origen renovable i s'ha de millorar l'eficiència energètica disminuint el consum d'energia primària en, almenys, un 39,5% respecte a la línia de base de conformitat amb la normativa comunitària. Els objectius esmentats, a més, són revisables, sense que puguin suposar una disminució del nivell d'ambició mediambiental, i han de reflectir la màxima ambició possible. L'objectiu de reducció d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle el 2030 que es planteja per al conjunt de l'economia espanyola és coherent amb l'augment d'ambició que ha fixat el Consell Europeu de 10 i 11 de desembre de 2020, que va acordar un objectiu per al 2030 de reducció d'emissions de la Unió Europea de, com a mínim, un 55% respecte als nivells de 1990, com a via de reducció d'emissions per assolir la neutralitat climàtica a la Unió el 2050, en línia amb els objectius de París. En aquest context, Espanya, conscient de la necessitat d'un augment de l'ambició europea, va reforçar amb anterioritat a aquest acord els seus compromisos en emissions de gasos amb efecte d'hivernacle, energies renovables i eficiència energètica en el PNIEC 2021-2030, amb el qual es materialitza la consecució dels objectius d'aquesta Llei. El PNIEC respon a la via que ha d'assegurar la millor manera des del punt de vista ambiental i socioeconòmic per aconseguir la plena descarbonització d'Espanya el 2050. L'objectiu establert per al 2030 implica una disminució d'un 39% de les emissions difuses respecte a 1990, segons l'avaluació de la Comissió Europea sobre el PNIEC d'Espanya, de manera que se sobrepassa en 13 punts la meta fixada per a aquests mateixos sectors en el Reglament europeu sobre el repartiment d'esforços vigent en aquell moment.

El compromís d'avançar i anticipar l'ambició climàtica el recull el Pla de recuperació, transformació i resiliència, que situa la transició ecològica com un dels seus eixos centrals. En aquest context el Govern d'Espanya treballa per accelerar els objectius del PNIEC i avançar-ne la implementació de manera que l'agenda climàtica es converteixi en motor d'una recuperació econòmica verda i inclusiva.

No obstant això, segueixen sent necessàries més mesures perquè les emissions globals de gasos amb efecte d'hivernacle es redueixin en un 7,6% cada any com recomana el Programa de les Nacions Unides per al medi ambient (PNUMA).

D'altra banda, la Llei recull com a instruments de planificació per abordar la transició energètica els plans nacionals integrats d'energia i clima i l'Estratègia de descarbonització per a 2050 de l'economia espanyola. La Llei estableix l'obligació que tots els sectors contribueixin amb els seus esforços a la descarbonització de l'economia. Els plans nacionals integrats d'energia i clima han de recollir els objectius sectorials i les polítiques i mesures per assolir-los dels sectors següents: els sectors que participen en règim de comerç de drets d'emissió, les grans indústries i el sector elèctric i els sectors difusos (agrari, forestal, transport, residencial, institucional, comercial i de gasos fluorats).

El títol II recull les disposicions relatives a la generació d'electricitat amb energies procedents de fonts renovables i a l'eficiència energètica.

En primer lloc, els ambiciosos objectius d'integració de renovables necessàriament han d'anar acompanyats per mesures encaminades a cobrir la intermitència i no gestionabilitat intrínseques a les fonts d'energia primària no emmagatzemable. En concret, la tecnologia hidràulica no fluent està cridada a exercir un paper fonamental en la integració d'energies renovables en el sistema elèctric, perquè la seva ràpida resposta i gestionabilitat permeten maximitzar la penetració de les tecnologies, i garantir el subministrament en tot moment. A més, en el cas de les centrals reversibles, el benefici és doble, per tal com els excedents que es poden produir en la generació renovable no gestionable els poden absorbir aquestes centrals, de manera que es minimitza el risc d'abocament i s'optimitza l'ús de la capacitat de generació disponible.

És per això que la Llei estableix que l'aprofitament del domini públic hidràulic no fluent per a la generació d'energia elèctrica en les noves concessions que s'atorguin ha de tenir com a prioritat el suport a la integració de les tecnologies renovables no gestionables en el sistema elèctric, i ha de promoure, en particular, les centrals hidroelèctriques reversibles. D'altra banda, perquè aquesta integració sigui compatible amb una operació segura del sistema i el compliment dels objectius ambientals, s'han d'establir els mecanismes que permetin aplicar una estratègia de bombament i turbinatge per maximitzar la integració d'energies renovables. Aquests mecanismes en tot cas han de ser compatibles amb una gestió eficient del recurs hidràulic en el mercat d'electricitat i la seva protecció ambiental. L'aprofitament per a la generació elèctrica dels fluents dels sistemes de proveïment i sanejament urbans per a usos propis del cicle urbà de l'aigua també el recull la Llei.

Així mateix, la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència ha posat de manifest la preocupació per l'elevat endeutament d'activitats regulades com el transport, la distribució de gas natural i electricitat. En aquest context es fa necessari que la retribució d'aquestes activitats consideri el compliment de determinats límits d'endeutament que garanteixin l'estabilitat de les activitats regulades que són essencials per al compliment dels objectius que estableix aquesta Llei. És necessari, per tant, introduir aquest principi de prudència financera en les metodologies de retribució de les activitats regulades esmentades, que l'organisme competent per a la seva aprovació ha de desenvolupar mitjançant l'establiment dels incentius que corresponguin per garantir el nivell d'endeutament adequat que permeti disposar d'una estructura de deute sostenible.

Es modifica la Llei 15/2012, de 27 de desembre, de mesures fiscals per a la sostenibilitat energètica, per establir-hi que en les lleis de pressupostos generals de l'Estat de cada any s'ha de destinar a finançar els costos del sistema elèctric que preveu la Llei del sector elèctric, referits al foment d'energies renovables, un import equivalent a la suma de l'estimació de la recaptació anual derivada dels tributs inclosos a la Llei de mesures fiscals per a la sostenibilitat energètica.

Pel seu possible impacte en la seguretat de subministrament dels sistemes gasista i elèctric, als efectes de reforçar l'obligació d'informar l'òrgan competent sobre la presa de participacions en negocis no regulats, d'empreses regulades en negocis no regulats, i en particular d'empreses que pertanyen a grups empresarials encarregats de la gestió de la xarxa de transport d'electricitat i gas natural, es modifica la disposició addicional novena de la Llei 3/2013, de 4 de juny, de creació de la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència, relativa a la comunicació sobre la presa de participacions de grups de societats designats gestors de la xarxa de transport d'electricitat i gas natural.

Per promoure els canvis substantius que es requereixen en matèria d'energia per complir els objectius de la Llei, el Govern i la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència han d'impulsar una reforma del marc normatiu per incloure-hi aspectes com la participació de les persones consumidores en els mercats energètics, l'accés de les persones consumidores d'energia a les seves dades, les inversions en generació distribuïda, l'emmagatzematge o els mercats locals d'energia.

En relació amb les mesures d'eficiència energètica i l'Estratègia a llarg termini per a la rehabilitació d'edificis, es recull que han de ser coherents amb els objectius d'eficiència, de gestió de la demanda i de renovables que estableixin els successius plans integrats d'energia i clima. Amb la finalitat d'aconseguir edificis més eficients es fomenta l'ús de

materials amb la mínima petjada de carboni possible, millores en l'accessibilitat dels edificis, incentius per a la introducció d'energies renovables en la rehabilitació d'habitatges, que facilitin instal·lacions fotovoltaïques d'autoconsum en les comunitats de propietat horitzontal i sistemes de calefacció i refrigeració de zero emissions.

El títol III aborda les mesures relacionades amb la transició energètica i els combustibles.

En primer lloc, no s'han d'atorgar noves autoritzacions d'exploració, permisos de recerca i concessions d'explotació d'hidrocarburs en tot el territori nacional, incloent-hi el mar territorial, la zona econòmica exclusiva i la plataforma continental. D'aquesta mesura, en queden excloses les sol·licituds de concessió d'explotació associades a un permís de recerca vigent que estiguin en tramitació abans de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, que es regeixen per la normativa aplicable en el moment en què es va atorgar aquest permís de recerca, a excepció de la possibilitat de pròrroga, que se n'exclou expressament.

Per les seves característiques específiques, els projectes relacionats amb la mineria de l'urani donen lloc a uns materials residuals que tenen la consideració de residus radioactius. Atesa la llarga vida d'aquests residus radioactius, que transcendeix a generacions, després de la seva gestió definitiva, i per tal de donar compliment a la normativa espanyola en matèria de protecció radiològica, és necessari establir les mesures necessàries per evitar-ne la possible dispersió, que podria suposar un risc per a la població o per al medi ambient. D'aquesta manera, a causa dels seus prejudicis i del seu cost tampoc s'han d'atorgar nous permisos d'exploració, de recerca o concessions d'explotació de minerals radioactius, ni s'han d'admetre noves sol·licituds d'autorització d'instal·lacions radioactives.

En segon lloc, és necessari iniciar un procés que de manera gradual garanteixi la coherència entre les ajudes o els incentius públics i els objectius de mitigació del canvi climàtic. Com a regla general la Llei estableix que l'aplicació de nous beneficis fiscals a productes energètics d'origen fòssil ha d'estar degudament justificada per motius d'interès social, econòmic o atenent la inexistència d'alternatives tecnològiques.

Finalment, s'introdueixen disposicions que fomenten els gasos renovables, incloent-hi el biogàs, el biometà, l'hidrogen i altres combustibles alternatius. Així, a la Llei s'introdueix, d'una banda, que el Govern ha de promoure, mitjançant l'aprovació de plans específics, la penetració d'aquests combustibles i, d'altra banda, una disposició per reduir les emissions específiques en el sector del transport aeri, marítim i transport pesat per carretera a través de la integració d'energies renovables i de l'establiment d'objectius de subministrament de biocarburants i altres combustibles renovables d'origen no biològic. Als efectes d'evitar l'ús de biocombustibles que tinguin un impacte negatiu sobre el medi ambient, s'exigeix el compliment dels criteris de sostenibilitat i de protecció de la qualitat de l'aire que recull la normativa comunitària.

El títol IV aborda les qüestions relatives a la mobilitat sense emissions i el transport. El sector del transport ha de ser part de la resposta al canvi climàtic i s'ha de posicionar en el nou model de desenvolupament per aprofitar les oportunitats que obre la nova realitat econòmica i social. En matèria de mobilitat sense emissions, s'estableix que s'han d'adoptar mesures per assolir el 2050 un parc de turismes i vehicles comercials lleugers sense emissions directes de CO₂. Els municipis de més de 50.000 habitants i els territoris insulars han d'adoptar plans de mobilitat urbana sostenible coherents amb els plans de qualitat de l'aire que introdueixin mesures de mitigació que permetin reduir les emissions derivades de la mobilitat. Així mateix, s'ofereix la possibilitat a les comunitats autònomes insulars, per la seva vulnerabilitat davant del canvi climàtic, d'instar l'Estat a establir mesures de promoció de mobilitat neta, consistents en restriccions de la circulació de turismes i furgonetes en el seu àmbit territorial.

El sector del transport per carretera suposa el 25% de les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle del nostre país, i el desenvolupament insuficient de les infraestructures de recàrrega elèctrica és una de les principals barreres per a la seva descarbonització. D'altra banda, Espanya disposa d'una àmplia xarxa d'11.400 estacions de servei distribuïdes capil·larment per tot el territori.

Per tal de garantir l'existència d'una infraestructura de recàrrega elèctrica suficient, la Llei introdueix obligacions d'instal·lació d'infraestructures de recàrrega elèctrica en les estacions de servei les vendes anuals de gasolina i gasoil de les quals superin els 5 milions de litres, assolit el 10% de la xarxa. Aquesta infraestructura de recàrrega ha de tenir una potència igual o superior a 150 kW o a 50 kW en funció del volum de vendes. L'obligació s'imposa a les persones titulars de les estacions de servei que presumiblement disposen de més capacitat econòmica i financera per fer front a la inversió requerida. En el cas de concessions en xarxes estatals de carreteres, les obligacions assenyalades les han de satisfer els concessionaris d'aquestes. El règim d'obligacions és el mateix que l'establert per a les persones titulars d'instal·lacions de subministrament de combustibles i carburants a vehicles. La Llei recull un manament al Govern per desenvolupar i posar a disposició del públic una plataforma d'informació sobre punts de recàrrega i de senyalística.

D'altra banda, s'hi introdueix la previsió que el Codi tècnic de l'edificació ha d'establir obligacions relatives a la instal·lació de punts de recàrrega de vehicle elèctric en edificis de nova construcció i en intervencions en edificis existents, amb la finalitat d'aconseguir un transport més net a les ciutats. En línia amb el que estableix el PNIEC, aquestes mesures reguladores han d'anar acompanyades d'ajudes públiques que facilitin el desplegament de la infraestructura de recàrrega, en línia amb el Pla de recuperació, transformació i resiliència de l'economia espanyola, en constituir una oportunitat per aprofitar el finançament europeu i accelerar la consecució dels objectius d'electrificació i mobilitat sostenible amb recursos suficients.

Així mateix, la Llei recull la necessitat d'adoptar mesures per reduir les emissions generades pel consum de combustibles fòssils en el transport marítim i en ports, de manera que els ports de competència de l'Estat l'any 2050 siguin de zero emissions directes.

El títol V recull les mesures d'adaptació davant dels impactes del canvi climàtic. El canvi climàtic ja és una realitat i els seus impactes es mostren amb una amplitud i profunditat creixents al nostre país. Sectors clau de la nostra economia depenen estretament del clima. Però també molts altres camps essencials per al nostre benestar, com la salut humana, la biodiversitat o l'habitatge. Les accions d'adaptació efectives redueixen l'exposició i la vulnerabilitat dels sistemes socials, econòmics i ambientals davant del canvi del clima i també en poden millorar la capacitat per recuperar-se i restablir-se després d'una pertorbació associada al clima. De manera complementària l'adaptació aporta beneficis econòmics i socials que la justifiquen.

La Llei estableix que el Pla nacional d'adaptació al canvi climàtic (PNACC) és l'instrument de planificació bàsic per promoure l'acció coordinada i coherent davant dels efectes del canvi climàtic. El PNACC defineix els objectius, els criteris, els àmbits d'aplicació i les accions per fomentar la resiliència i l'adaptació. Ha d'incloure l'adaptació davant d'impactes a Espanya derivats del canvi climàtic que té lloc més enllà de les fronteres nacionals i ha de prioritzar l'adaptació al canvi climàtic basada en ecosistemes.

Per primera vegada s'han d'establir en el marc del PNACC objectius estratègics i la definició d'un sistema d'indicadors d'impactes i adaptació al canvi climàtic, així com l'elaboració d'informes de risc. El PNACC s'ha de desenvolupar a través de programes de treball i de plans sectorials.

Així mateix, la Llei preveu la integració dels riscos derivats del canvi climàtic en la planificació i gestió de polítiques sectorials, com la hidrològica, la de costa, la territorial i urbanística, la de desenvolupament urbà, la d'edificació i infraestructures del transport, la de seguretat i dieta alimentàries, així com la de salut pública.

D'altra banda, es preveuen mesures per a la protecció de la biodiversitat i els seus hàbitats davant del canvi climàtic i l'elaboració d'una estratègia específica que inclogui les directrius bàsiques per a l'adaptació al canvi climàtic dels ecosistemes naturals i de les espècies silvestres espanyoles, així com les línies bàsiques de restauració i conservació d'aquests, amb especial referència als ecosistemes aquàtics o dependents de l'aigua i d'alta muntanya. La Xarxa Natura 2000 també s'ha d'avaluar i ha de respondre als nous escenaris climàtics.

La política agrària comuna, la de desenvolupament rural i la forestal són clau per assolir l'objectiu de neutralitat climàtica, per la qual cosa la Llei, a l'article 25, estableix que el Govern incorpori mesures encaminades a reduir la vulnerabilitat al canvi climàtic dels sòls agrícoles, de les forests i dels sòls forestals per facilitar-ne la preservació, entre aquestes, l'elaboració d'un mapa de vulnerabilitat. En el mateix article s'incorpora la necessitat de fer compatible la conservació del patrimoni natural amb el desplegament de les energies renovables.

En la mateixa línia, es recull la necessitat d'incentivar la participació dels propietaris i gestors públics i privats en l'augment de la capacitat de captació de CO₂ dels embornals de carboni terrestres i marins, especialment els del sector agrari i forestal. Per a això, juntament amb la seva identificació, avaluació i seguiment se n'han de fomentar els cobeneficis com a motor de desenvolupament de les zones rurals.

El títol VI aborda mesures en l'àmbit de la transició justa. La transició a una economia descarbonitzada també requereix mesures que facilitin una transició justa per als col·lectius i les àrees geogràfiques més vulnerables, entre aquestes, les zones rurals. Així, doncs, perquè la transició cap a un model productiu més ecològic sigui socialment beneficiosa, en un país amb altes taxes de desocupació com Espanya, aquesta transició ha de ser motor de noves ocupacions i generar oportunitats d'ocupació de qualitat.

És necessari millorar la capacitat de l'Estat de fer front a les oportunitats i els desafiaments de la transició ecològica i la descarbonització mitjançant una Estratègia de transició justa que serveixi com a guia d'acció per optimitzar els beneficis i minimitzar els riscos sobre l'ocupació. La Llei crea l'Estratègia de transició justa, com a instrument d'àmbit estatal dirigit a optimitzar les oportunitats en l'activitat i l'ocupació de la transició cap a una economia baixa en emissions de gasos amb efecte d'hivernacle, i regula la figura dels convenis de transició justa com a instruments clau per materialitzar les actuacions. En la regulació dels convenis de transició justa es possibilita que hi participin les comunitats autònomes en funció de les competències que tenen atribuïdes.

Finalment, com a senyal clar de coherència amb la via de descarbonització del nostre país, es regula el cessament de la producció de carbó nacional.

El títol VII preveu aspectes concrets en la mobilització de recursos en la lluita contra el canvi climàtic i la transició energètica. En primer lloc, la Llei disposa, amb les excepcions que s'hi estableixen, que almenys un percentatge dels pressupostos generals de l'Estat, equivalent a l'acordat en el marc financer plurianual de la Unió Europea, ha de tenir un impacte positiu en la lluita contra el canvi climàtic, i estableix, en segon lloc, que el Govern, a proposta conjunta del Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic i del Ministeri d'Hisenda, ha de revisar a l'alça, abans de l'any 2025, aquest percentatge. En tercer lloc, es defineix l'ús dels ingressos procedents de les subhastes de drets d'emissió de gasos amb efecte d'hivernacle. D'altra banda, la Llei preveu una sèrie de mesures relacionades amb la contractació pública, entre les quals destaca la inclusió en els plecs de contractació de criteris d'adjudicació vinculats amb la lluita contra el canvi climàtic i de prescripcions tècniques particulars que estableixin la reducció necessària d'emissions i de la petjada de carboni.

A Espanya és necessari portar a terme un procés d'aprenentatge que condueixi a identificar i anticipar situacions potencialment arriscades per a l'economia espanyola i les seves empreses i afavorir d'aquesta manera l'aplicació progressiva i cada vegada més complexa de criteris de responsabilitat en matèria de clima per part de tots els actors. Per això, és necessari fomentar l'establiment d'un marc per facilitar les inversions sostenibles, en línia amb el que ha adoptat la Unió Europea, que permeti reorientar els fluxos de capital amb la finalitat d'assolir un creixement sostenible i inclusiu. Es recullen les obligacions d'informació que han d'emprendre el sector financer i les empreses. S'introdueix l'obligació de presentar, en matèria d'obligacions d'informació no financera, un informe de caràcter anual en què es faci una avaluació de l'impacte financer dels riscos associats al canvi climàtic generats per l'exposició de la seva activitat, incloent-hi els riscos de la transició cap a una economia sostenible i les mesures que s'adoptin per fer front als riscos financers esmentats. Com a sector que també ha de contribuir a reduir les emissions, a partir de

l'any 2023, juntament amb les obligacions d'informació, les entitats de crèdit han de publicar objectius específics de descarbonització de la seva cartera de préstec i inversió alineats amb l'Acord de París. A l'articulat de la Llei es detalla el contingut d'aquest informe, que està en la línia de les recomanacions del Grup de Treball del G20 sobre divulgació d'informació financera relacionada amb el canvi climàtic, incloent-hi la seva planificació financera.

Així mateix, es preveu que el Banc d'Espanya, la Comissió Nacional del Mercat de Valors, i la Direcció General d'Assegurances i Fons de Pensions elaborin un informe sobre l'avaluació del risc per al sistema financer espanyol derivat del canvi climàtic.

S'inclou, d'altra banda, l'obligació que l'operador del sistema elèctric, el gestor tècnic del sistema gasista i la Companyia Logística d'Hidrocarburs (CLH) remetin un informe en què es faci una avaluació dels riscos i les oportunitats associats a un sistema energètic descarbonitzat sobre les activitats de l'entitat, la seva estratègia i la seva planificació financera. Obligacions d'informació similars a les que introdueix aquesta Llei ja formen part de la realitat econòmica i financera de països com el Regne Unit, Noruega, França i Alemanya.

Les institucions financeres internacionals estan donant suport i demanant nous requeriments de divulgació i avaluació de riscos i oportunitats associades al canvi climàtic, on les recomanacions del Grup de Treball sobre divulgació d'informació financera relacionada amb el canvi climàtic (Taskforce on Climate Related Financial Disclosures), promogut el 2015 pel Financial Stability Board (FSB), per respondre als riscos que el canvi climàtic crea en l'estabilitat financera en el context de l'economia global, estan assentant les bases de moltes de les iniciatives que s'estan posant en marxa. Aquestes iniciatives es basen en l'existència d'un creixent reconeixement de la correlació positiva entre la gestió dels riscos climàtics, la creació de valor a llarg termini i el poder dels mercats. La Llei dona resposta a l'interès creixent del sector financer per les finances verdes i constata la reorientació de les estratègies de la banca i del món financer del segle XXI.

El títol VIII aborda dues qüestions d'una importància essencial per a la implicació de la societat espanyola en les respostes davant del canvi climàtic i la promoció de la transició energètica, com són, d'una banda, l'educació i la capacitat per al desenvolupament sostenible i la cura del clima, i, de l'altra, la recerca, el desenvolupament i la innovació.

El títol IX regula de manera innovadora la governança del canvi climàtic i la transició energètica a Espanya. En primer lloc, es crea el Comitè de Persones Expertes de Canvi Climàtic i Transició Energètica, com a òrgan responsable d'avaluar i fer recomanacions sobre les polítiques i mesures d'energia i canvi climàtic, incloses les normatives. Amb aquesta finalitat, ha d'elaborar anualment un informe que s'ha de remetre i sotmetre a debat al Congrés dels Diputats, amb la participació del Govern. Les comunitats autònomes han d'informar en la Comissió de Coordinació de Polítiques de Canvi Climàtic dels plans d'energia i clima a partir del 31 de desembre de 2021. Els plans, els programes, les estratègies, els instruments i les disposicions de caràcter general que s'adoptin en la lluita contra el canvi climàtic i la transició energètica cap a una economia baixa en carboni s'han de portar a terme sota fórmules obertes que garanteixin la participació dels agents socials i econòmics interessats i del públic. Finalment, la Llei preveu un article relatiu a les polítiques, les mesures, els inventaris i les projeccions de gasos amb efecte d'hivernacle, de manera que es reforci la coordinació a l'hora de respondre a les obligacions d'informació assumides en el marc de la normativa nacional, comunitària i internacional.

Aquesta Llei s'adequa als principis de bona regulació que conté l'article 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques. Així, d'acord amb els principis de necessitat i eficàcia, aquesta norma es justifica en la necessitat d'assegurar el compliment dels objectius de l'Acord de París, facilitar la plena descarbonització de l'economia espanyola, de manera que es garanteixi l'ús racional i solidari dels nostres recursos, i la implantació d'un model de desenvolupament sostenible que generi ocupació decent. Es compleix el principi de proporcionalitat, ja que la regulació es limita al mínim imprescindible per portar a terme la transformació de l'economia espanyola, i dona els senyals necessaris perquè aquesta tingui lloc. A fi de garantir el

principi de seguretat jurídica, la iniciativa normativa s'exerceix de manera coherent amb la resta de l'ordenament jurídic, nacional i de la Unió Europea, així com internacional, en particular respecte de l'Agenda 2030 i l'Acord de París, per generar un marc normatiu estable, predictable, integrat, clar i de certesa, que facilita el seu coneixement, comprensió i aplicació i, en conseqüència, l'actuació i la presa de decisions de les persones i les empreses. En aplicació del principi d'eficiència, es limiten les càrregues administratives a les imprescindibles per a la consecució dels fins descrits, sempre dins del marc de l'ordenament jurídic nacional, de la Unió Europea i internacional. En aplicació del principi de transparència, la Llei s'ha tramitat d'acord amb les previsions de la Llei 50/1997, de 27 de novembre, del Govern, i de conformitat amb la Llei 27/2006, de 18 de juliol, per la qual es regulen els drets d'accés a la informació, de participació pública i d'accés a la justícia en matèria de medi ambient, perquè és una norma amb incidència ambiental, per tal d'obtenir la màxima participació possible de la societat, a través dels tràmits de consulta prèvia i audiència i informació públiques. Així mateix, la Llei s'ha sotmès al Consell Assessor de Medi Ambient, on estan representats els principals sectors de la societat civil en matèria mediambiental. Finalment, la participació de les comunitats autònomes i les entitats locals, que ha acompanyat tota la tramitació normativa en els seus diferents tràmits participatius, s'ha vist reforçada amb la consulta als òrgans col·legiats de coordinació que uneixen les diferents administracions, com són el Consell Nacional del Clima i la Comissió de Coordinació de Polítiques de Canvi Climàtic, així com a la Conferència Sectorial de Medi Ambient.

En la redacció de l'Avantprojecte de Llei s'ha tingut en compte la jurisprudència del Tribunal Constitucional en relació amb les competències de l'Estat i de les comunitats autònomes en matèria de canvi climàtic, com són, per exemple, la Sentència 15/2018, de 22 de febrer de 2018, la Sentència 62/2018, de 7 de juny de 2018, la Sentència 64/2018, de 7 de juny de 2018, i la Sentència 87/2019, de 20 de juny de 2019. En aquesta última Sentència el Tribunal Constitucional ha establert que la determinació dels objectius de clima és competència de l'Estat.

El projecte transposa la Directiva 2018/844 del Parlament Europeu i del Consell, de 30 de maig de 2018, per la qual es modifiquen la Directiva 2010/31/UE, relativa a l'eficiència energètica dels edificis, i la Directiva 2012/27/UE, relativa a l'eficiència energètica. Aquesta transposició es fa a través de l'article 15 de la Llei, que disposa que abans de l'1 de gener de 2023, tots els edificis d'ús diferent del residencial privat que disposin d'una zona d'ús d'aparcament amb més de vint places, ja sigui a l'interior o en un espai exterior adscrit, han de complir l'exigència relativa a les dotacions mínimes per a la infraestructura de recàrrega de vehicles elèctrics que estableixi el Codi tècnic de l'edificació.

Finalment, aquesta Llei es dicta d'acord amb el Consell d'Estat. Així mateix, es dicta conjuntament a l'empara de les competències exclusives de l'Estat que preveuen l'article 149.1.13a de la Constitució, en matèria de bases i coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica; l'article 149.1.23a de la Constitució, de legislació bàsica sobre protecció del medi ambient, sense perjudici de les facultats de les comunitats autònomes d'establir normes addicionals de protecció, a més de la legislació bàsica sobre forests, aprofitaments forestals i vies pecuàries; i l'article 149.1.25a de la Constitució, de bases del règim miner i energètic.

Així mateix, aquesta Llei es dicta també a l'empara de les competències exclusives de l'Estat que preveuen els articles 149.1.15a en relació amb el foment i la coordinació general de la recerca científica i tècnica; 149.1.18a en relació amb la legislació bàsica sobre contractes i concessions administratives; 149.1.20a en relació amb la marina mercant, els ports d'interès general, el control de l'espai aeri, el trànsit i el transport aeri; 149.1.21a en relació amb els transports terrestres, el trànsit i la circulació de vehicles de motor; 149.1.22a en relació amb els recursos i aprofitaments hidràulics, i l'autorització de les instal·lacions elèctriques; 149.1.24a en relació amb les obres públiques d'interès general; i 149.1.30a en relació amb les condicions d'obtenció, expedició i homologació de títols acadèmics i professionals.

Se n'exceptuen, perquè no tenen caràcter bàsic i són d'aplicació exclusiva de l'Administració General de l'Estat, algunes matèries que regula aquesta Llei, com són els ports de competència de l'Estat, la contractació pública i la desinversió en productes energètics d'origen fòssil.

TÍTOL PRELIMINAR

Disposicions generals

Article 1. *Objecte de la Llei.*

Aquesta Llei té per objecte assegurar el compliment, per part d'Espanya, dels objectius de l'Acord de París, adoptat el 12 de desembre de 2015, signat per Espanya el 22 d'abril de 2016 i publicat en el «Butlletí Oficial de l'Estat» el 2 de febrer de 2017; facilitar la descarbonització de l'economia espanyola, la seva transició a un model circular, de manera que es garanteixi l'ús racional i solidari dels recursos; i promoure l'adaptació als impactes del canvi climàtic i la implantació d'un model de desenvolupament sostenible que generi ocupació decent i contribueixi a la reducció de les desigualtats.

L'Administració General de l'Estat, les comunitats autònomes i les entitats locals, en l'àmbit de les seves competències respectives, han de donar compliment a l'objecte d'aquesta Llei, i han de cooperar i col·laborar per a la seva consecució.

Article 2. *Principis rectors.*

Les actuacions derivades d'aquesta Llei i del seu desplegament es regeixen pels principis reconeguts en el dret nacional, en el marc de les competències que tenen atribuïdes l'Estat i les comunitats autònomes, en el dret de la Unió Europea i internacional aplicable en matèria d'energia i clima i, en especial, en la Convenció Marc de les Nacions Unides sobre el Canvi Climàtic, feta a Nova York el 9 de maig de 1992, l'Acord de París, adoptat el 12 de desembre de 2015, signat per Espanya el 22 d'abril de 2016 i publicat en el «Butlletí Oficial de l'Estat» el 2 de febrer de 2017, l'Agenda 2030 per al desenvolupament sostenible, aprovada per Resolució de l'Assemblea General de les Nacions Unides el 25 de setembre de 2015, i la normativa de la Unió Europea, així com en els principis següents:

- a) Desenvolupament sostenible.
- b) Descarbonització de l'economia espanyola, entenent per tal la consecució d'un model socioeconòmic sense emissions de gasos amb efecte d'hivernacle.
- c) Protecció del medi ambient, preservació de la biodiversitat, i aplicació del principi «qui contamina, paga».
- d) Cohesió social i territorial, de manera que es garanteixin, en especial, l'harmonització i el desenvolupament econòmic de les zones on s'ubiquin les centrals d'energies renovables respectant els valors ambientals.
- e) Resiliència.
- f) Protecció i promoció de la salut pública.
- g) Accessibilitat universal.
- h) Protecció de col·lectius vulnerables, amb una consideració especial a la infància.
- i) Igualtat entre dones i homes.
- j) Millora de la competitivitat dels sectors productius i certesa per a les inversions.
- k) Precaució.
- l) No regressió.
- m) La millor i més recent evidència científica disponible, incloent-hi els últims informes del Grup Intergovernamental d'Experts sobre el Canvi Climàtic (IPCC) de les Nacions Unides.
- n) Qualitat i seguretat del subministrament d'energia.
- ñ) Cooperació, col·laboració i coordinació entre les administracions públiques.

TÍTOL I

Objectius i planificació de la transició energètica

Article 3. *Objectius de reducció d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle, energies renovables i eficiència energètica.*

1. S'estableixen els següents objectius mínims nacionals per a l'any 2030 amb l'objecte de donar compliment als compromisos assumits internacionalment i sense perjudici de les competències autonòmiques:

a) Reduir l'any 2030 les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle del conjunt de l'economia espanyola en, almenys, un 23% respecte de l'any 1990.

b) Assolir l'any 2030 una penetració d'energies d'origen renovable en el consum d'energia final de, com a mínim, un 42%.

c) Assolir l'any 2030 un sistema elèctric amb, almenys, un 74% de generació a partir d'energies d'origen renovables.

d) Millorar l'eficiència energètica disminuint el consum d'energia primària en, almenys, un 39,5% respecte a la línia de base de conformitat amb la normativa comunitària.

2. Abans de 2050 i, en tot cas, en el termini més curt possible, Espanya ha d'assolir la neutralitat climàtica, amb l'objecte de donar compliment als compromisos assumits internacionalment, i sense perjudici de les competències autonòmiques, i el sistema elèctric ha d'estar basat, exclusivament, en fonts de generació d'origen renovable.

3. S'autoritza el Consell de Ministres a revisar a l'alça els objectius que estableixen els apartats 1 i 2 d'aquest article amb les finalitats següents:

a) Per complir l'Acord de París, d'acord amb les decisions que prengui la Conferència de les Parts en la seva qualitat de reunió de les parts a l'Acord de París.

b) Per complir la normativa de la Unió Europea.

c) Per adaptar-los a l'evolució dels avenços tecnològics i del coneixement científic.

d) Quan concorrin elements objectius quantificables que, motivadament, ho aconsellin per motius mediambientals, socials o econòmics.

4. La revisió dels objectius que estableixen els apartats 1 i 2 només pot preveure una actualització a l'alça de les vies vigents de reducció d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle i increment de les absorcions pels embornals.

5. En tot cas, l'any 2023 s'ha d'iniciar la primera revisió dels objectius que estableix aquest article.

Article 4. *Plans nacionals integrats d'energia i clima.*

1. El Pla nacional integrat d'energia i clima (PNIEC) és l'eina de planificació estratègica nacional que integra la política d'energia i clima, i reflecteix la contribució d'Espanya a la consecució dels objectius establerts en el si de la Unió Europea en matèria d'energia i clima, de conformitat amb el que estableix la normativa de la Unió Europea. S'ha d'aprovar per un reial decret del Consell de Ministres, a proposta de la ministra per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic.

2. Els informes de progrés sobre el Pla nacional integrat d'energia i clima, elaborats pel Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic, s'han de sotmetre periòdicament al Consell de Ministres per a la seva presa en consideració, i han de ser objecte de la publicitat corresponent.

3. El primer Pla nacional integrat d'energia i clima ha de comprendre el període 2021-2030.

4. Els plans nacionals integrats d'energia i clima han d'incloure, almenys, el contingut següent:

a) Els objectius i les contribucions quantitatives ajustats a la Llei, en l'àmbit nacional i sectorial, de reducció d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle i absorcions pels embornals, d'energies renovables i d'eficiència energètica, de manera que es garanteixi la contribució de tots els sectors de l'economia a la consecució d'aquests objectius.

b) Les polítiques i mesures corresponents per assolir els objectius esmentats.

c) Qualsevol altre objectiu, política o mesura que estableixi la normativa de la Unió Europea sobre l'estructura i el contingut dels plans.

Article 5. Estratègia de descarbonització per a 2050.

1. El Govern ha d'aprovar una Estratègia de descarbonització per a 2050 que estableixi una via de reducció d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle i d'increment de les absorcions pels embornals del conjunt de l'economia espanyola fins a 2050, necessària per complir els objectius que assenyalava l'article 3 i de conformitat amb el que exigeix la normativa de la Unió Europea. L'Estratègia de descarbonització per a 2050 és revisable cada cinc anys i ha d'incloure, almenys, un objectiu intermedi de mitigació d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle indicatiu el 2040.

2. L'Estratègia de descarbonització per a 2050 s'ha d'aprovar mitjançant un reial decret del Consell de Ministres, a iniciativa de la ministra per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic. Una vegada aprovada, se n'ha de donar compte al Congrés dels Diputats i al Senat.

Article 6. Digitalització per a la descarbonització de l'economia.

El Govern ha d'adoptar accions d'impuls a la digitalització de l'economia que contribueixin a aconseguir els objectius de descarbonització, en el marc de l'estratègia Espanya digital 2025. Entre aquestes accions s'han d'incloure:

a) Abordar estratègicament els reptes i les oportunitats que genera la incorporació de la tecnologia digital al sector energètic, al sector de la mobilitat sostenible, a l'economia circular, a la gestió del capital natural, a les xarxes i ciutats intel·ligents i, en general, a les activitats de lluita contra el canvi climàtic.

b) Informar i difondre les noves propostes per a la reducció d'emissions amb efecte d'hivernacle de l'economia digital i els nous models de negoci.

c) Utilitzar el potencial de les noves tecnologies, com la intel·ligència artificial, per transitar cap a una economia verda, incloent-hi, entre altres aspectes, el disseny d'algoritmes energèticament eficients per disseny.

d) Impulsar les competències digitals de la força laboral, entre d'altres per a les persones treballadores dels sectors necessitats de mesures d'acompanyament de transició justa, els llocs de les quals es poden reemplaçar per tecnologies emergents, de manera que es maximitzi l'aprofitament de les oportunitats i es minimitzin els efectes negatius.

e) Promoure que les companyies tinguin en compte l'impacte dels seus serveis i del seu procés de digitalització i adoptin un enfocament responsable de la innovació dels serveis digitals existents per aconseguir una digitalització sostenible en l'àmbit d'aplicació d'aquesta Llei.

TÍTOL II

Energies renovables i eficiència energètica

Article 7. Generació elèctrica en el domini públic hidràulic.

1. Amb l'objecte de complir els objectius en matèria d'energies renovables que estableix aquesta Llei, les noves concessions que s'atorguin, d'acord amb el que estableix

la legislació d'aigües sobre el domini públic hidràulic per a la generació d'energia elèctrica, han de tenir com a prioritat el suport a la integració de les tecnologies renovables en el sistema elèctric. Amb aquesta finalitat, s'han de promoure, en particular, les centrals hidroelèctriques reversibles, sempre que compleixin els objectius ambientals de les masses d'aigua i els règims de cabals ecològics fixats en els plans hidrològics de conca i siguin compatibles amb els drets atorgats a tercers, amb la gestió eficient del recurs i la seva protecció ambiental.

2. Reglamentàriament s'han d'establir les condicions tècniques per portar a terme el bombament, l'emmagatzematge i el turbinatge per maximitzar la integració d'energies renovables. Aquestes condicions han de tenir en compte el que disposa l'apartat anterior.

3. Amb l'objecte d'avançar en nous desenvolupaments tecnològics en matèria d'energies renovables i contribuir a l'assoliment dels objectius que preveu la llei s'ha de promoure, per a usos propis del cicle urbà de l'aigua, l'aprofitament per a la generació elèctrica dels fluents dels sistemes de proveïment i sanejament urbans, sempre condicionat al compliment dels objectius d'aquests sistemes quan sigui viable tècnicament i econòmicament.

Article 8. *Eficiència energètica i rehabilitació d'edificis.*

1. El Govern ha de promoure i facilitar l'ús eficient de l'energia, la gestió de la demanda i l'ús d'energia procedent de fonts renovables en l'àmbit de l'edificació, sense perjudici de les competències que corresponguin a les comunitats autònomes, amb especial referència als edificis habitats per persones en situacions de vulnerabilitat.

2. Els materials de construcció utilitzats tant en la construcció com en la rehabilitació d'edificis han de tenir la mínima petjada de carboni possible a fi de disminuir les emissions totals en el conjunt de l'actuació o de l'edifici.

3. Les directrius i els criteris de rehabilitació energètica han de garantir en tot cas el manteniment i, quan sigui procedent, la millora de les condicions d'accessibilitat i usabilitat dels edificis i les instal·lacions, i s'ha de fomentar la possibilitat d'unir tots dos tipus d'actuacions rehabilitadores en programes únics o, almenys, alineats.

4. El Govern ha de fomentar la renovació i rehabilitació dels edificis existents, tant públics com privats, per aconseguir els efectes que assenyalava aquest article i, en especial, l'alta eficiència energètica i la descarbonització per a 2050.

Als efectes que assenyalava el paràgraf anterior, en un termini inferior a sis mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta llei, el Govern ha d'elaborar un Pla de rehabilitació d'habitatges i renovació urbana amb l'objectiu de millorar el parc edificat, independentment de la seva titularitat, als efectes d'emplenar els indicadors d'eficiència energètica que estableix el PNIEC i garantir la integració de les actuacions esmentades amb la resta dels objectius de millora que estableix l'Agenda urbana espanyola. Aquest Pla ha de seguir els criteris i objectius que recull l'Estratègia a llarg termini per a la rehabilitació energètica en el sector de l'edificació a Espanya (ERESEE).

5. Les administracions públiques poden establir incentius que afavoreixin la consecució dels objectius que preveu aquest article, amb especial atenció a la introducció de les energies renovables en la rehabilitació d'habitatges amb el foment de l'autoconsum, les instal·lacions de petita potència, la calefacció i la refrigeració zero emissions.

6. Les mesures que esmenten els apartats anteriors, la reglamentació tècnica sobre energia i l'Estratègia a llarg termini per a la rehabilitació d'edificis han de ser coherents amb els objectius que estableixin els successius plans integrats d'energia i clima.

TÍTOL III

Transició energètica i combustibles*Article 9. Exploració, recerca i explotació d'hidrocarburs.*

1. A partir de l'entrada en vigor d'aquesta Llei no s'han d'atorgar en el territori nacional, inclòs el mar territorial, la zona econòmica exclusiva i la plataforma continental, noves autoritzacions d'exploració, permisos de recerca d'hidrocarburs o concessions d'explotació per a aquests, regulats a l'empara de la Llei 34/1998, de 7 d'octubre, del sector d'hidrocarburs, i del Reial decret llei 16/2017, de 17 de novembre, pel qual s'estableixen disposicions de seguretat en la recerca i l'explotació d'hidrocarburs en el medi marí.

A partir de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, no s'han d'atorgar noves autoritzacions per dur a terme en el territori nacional, inclòs el mar territorial, la zona econòmica exclusiva i la plataforma continental, qualsevol activitat per a l'explotació d'hidrocarburs en què estigui prevista la utilització de la fracturació hidràulica d'alt volum.

2. Cinc anys abans del final de la vigència d'una concessió d'explotació, i sense perjudici dels requisits que estableixi el reial decret d'atorgament, la persona o l'entitat titular de la concessió ha de presentar davant del Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic un informe que reflecteixi el potencial de reconversió de les seves instal·lacions o de la seva ubicació per a altres usos del subsol, inclosa l'energia geotèrmica, o per a altres activitats econòmiques, en particular, l'establiment d'energies renovables, i que ha de preveure els nivells de manteniment de l'ocupació.

Article 10. Recerca i aprofitament de jaciments de minerals radioactius.

1. A partir de l'entrada en vigor d'aquesta Llei no s'admeten noves sol·licituds per a l'atorgament de permisos d'exploració, permisos de recerca o concessions directes d'explotació, ni les seves pròrrogues, regulats a l'empara de la Llei 22/1973, de 21 de juliol, de mines, de minerals radioactius, tal com els defineix la Llei 25/1964, de 29 d'abril, sobre energia nuclear, quan aquests recursos s'extreguin per les seves propietats radioactives, fissionables o fèrtils.

2. A partir de l'entrada en vigor d'aquesta Llei no s'admeten noves sol·licituds d'autorització d'instal·lacions radioactives del cicle del combustible nuclear per al processament dels minerals radioactius esmentats, entenent com a tals instal·lacions les així definides en el Reglament sobre instal·lacions nuclears i radioactives.

Article 11. Ajudes a productes energètics d'origen fòssil.

A partir de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, l'aplicació de nous beneficis fiscals a productes energètics d'origen fòssil ha d'estar degudament justificada per motius d'interès social, econòmic o atenent la inexistència d'alternatives tecnològiques. Durant l'últim trimestre de cada any natural, el Ministeri d'Hisenda ha de fer un informe sobre el règim fiscal aplicable als productes energètics d'origen fòssil, en què identifiqui les ajudes i mesures que n'afavoreixin l'ús. El Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic ha d'elaborar una proposta de calendari per a la revisió de les ajudes i mesures que afavoreixin l'ús dels productes energètics d'origen fòssil, compatible amb els objectius que preveu la Llei, tenint en compte els informes emesos pel Ministeri d'Hisenda i amb la consulta prèvia als ministeris sectorials afectats. El calendari de revisió s'ha d'aprovar mitjançant un acord del Consell de Ministres.

Article 12. Foment i objectius dels gasos renovables.

1. El Govern ha de fomentar, mitjançant l'aprovació de plans específics, la penetració dels gasos renovables, incloent-hi el biogàs, el biometà, l'hidrogen i altres combustibles en la fabricació dels quals s'hagin usat exclusivament primeres matèries i energia d'origen

renovable o permetin la reutilització de residus orgànics o subproductes d'origen animal o vegetal.

2. Per al compliment dels objectius que estableixin els plans nacionals integrats d'energia i clima, els plans de foment esmentats a l'apartat anterior poden preveure, entre d'altres, les mesures següents:

a) Objectius anuals de penetració dels gasos renovables en la venda o el consum de gas natural, amb indicació dels tipus de producte amb els quals s'ha de complir l'obligació, així com dels subjectes obligats.

b) Un sistema de certificació que permeti la supervisió i el control de les obligacions, així com mecanismes de flexibilitat que afavoreixin la màxima eficiència en l'assoliment dels objectius.

c) Regulacions que afavoreixin l'ús industrial directe dels gasos o la seva utilització per a solucions de mobilitat, així com la injecció d'aquests gasos renovables en la xarxa de gas natural.

Article 13. Objectius d'energies renovables i combustibles alternatius sostenibles en el transport.

1. El Govern ha d'establir objectius anuals d'integració d'energies renovables i de subministrament de combustibles alternatius en el transport amb especial èmfasi en els biocarburants avançats i altres combustibles renovables d'origen no biològic. En el cas del transport aeri, els objectius s'han d'establir a proposta conjunta dels ministeris de Transports, Mobilitat i Agenda Urbana i per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic, i s'han de tenir en compte la llunyania i la realitat pròpies dels territoris insulars.

2. El Govern ha d'adoptar reglamentàriament les mesures necessàries per aconseguir el compliment dels objectius d'integració d'energies renovables i subministrament de combustibles alternatius en el transport, amb especial èmfasi en els biocarburants avançats i altres combustibles renovables d'origen no biològic en el transport aeri, inclosos els combustibles sintètics en la fabricació dels quals s'hagin usat exclusivament primeres matèries i energia d'origen renovable. En particular, aquestes mesures poden incloure:

a) Els tipus de producte amb què s'han de complir els objectius i els subjectes obligats.

b) Un sistema de certificació que permeti la supervisió i el control de les obligacions, així com mecanismes de flexibilitat que afavoreixin la màxima eficiència en l'assoliment dels objectius.

3. Als efectes del que disposa aquest article, els biocarburants i altres combustibles renovables d'origen no biològic que s'incorporin en el transport aeri han de complir els criteris de sostenibilitat que defineix la normativa de la Unió Europea i nacional sobre biocombustibles i altres combustibles renovables d'origen no biològic, en particular, els que preveu la Directiva 2018/2001 del Parlament Europeu i del Consell, d'11 de desembre de 2018, relativa al foment de l'ús d'energia procedent de fonts renovables, amb la finalitat d'evitar la utilització de primeres matèries amb efectes negatius indirectes sobre el medi ambient i la qualitat de l'aire.

TÍTOL IV

Mobilitat sense emissions i transport

Article 14. Promoció de la mobilitat sense emissions.

1. L'Administració General de l'Estat, les comunitats autònomes i les entitats locals, en el marc de les seves competències respectives, han d'adoptar mesures per assolir l'any 2050 un parc de turismes i vehicles comercials lleugers sense emissions directes de CO₂, de conformitat amb el que estableix la normativa comunitària. A aquests efectes el Pla

nacional integrat d'energia i clima ha de fixar per a l'any 2030 objectius de penetració de vehicles matriculats amb emissions directes de CO₂ nul·les o baixes, segons les seves diferents categories.

2. En desenvolupament de l'Estratègia de descarbonització per a 2050 s'han d'adoptar les mesures necessàries, d'acord amb la normativa de la Unió Europea, perquè els turismes i els vehicles comercials lleugers nous, exclosos els matriculats com a vehicles històrics, no destinats a usos comercials, redueixin gradualment les seves emissions, de manera que no més tard de l'any 2040 siguin vehicles amb emissions de 0 g CO₂/km de conformitat amb el que estableix la normativa comunitària. A aquest efecte, prèvia consulta amb el sector, s'han de posar en marxa mesures que facilitin la penetració d'aquests vehicles, que han d'incloure mesures de suport a l'R+D+I.

3. Els municipis de més de 50.000 habitants i els territoris insulars han d'adoptar abans de 2023 plans de mobilitat urbana sostenible que introdueixin mesures de mitigació que permetin reduir les emissions derivades de la mobilitat, incloent-hi, almenys:

- a) L'establiment de zones de baixes emissions abans de 2023.
- b) Mesures per facilitar els desplaçaments a peu, amb bicicleta o altres mitjans de transport actiu, que els associïn amb hàbits de vida saludables, així com corredors verds intraurbans que connectin els espais verds amb les grans àrees verdes periurbanes.
- c) Mesures per a la millora i l'ús de la xarxa de transport públic, incloent-hi mesures d'integració multimodal.
- d) Mesures per a l'electrificació de la xarxa de transport públic i altres combustibles sense emissions de gasos amb efecte d'hivernacle, com el biometà.
- e) Mesures per fomentar l'ús de mitjans de transport elèctrics privats, incloent-hi punts de recàrrega.
- f) Mesures d'impuls de la mobilitat elèctrica compartida.
- g) Mesures destinades a fomentar el repartiment de mercaderies i la mobilitat al treball sostenibles.
- h) L'establiment de criteris específics per millorar la qualitat de l'aire al voltant de centres escolars, sanitaris o altres d'especial sensibilitat, quan sigui necessari de conformitat amb la normativa en matèria de qualitat de l'aire.
- i) Integrar els plans específics d'electrificació d'última milla amb les zones de baixes emissions municipals.

El que disposa aquest apartat és aplicable als municipis de més de 20.000 habitants quan se superin els valors límit dels contaminants que regula el Reial decret 102/2011, de 28 de gener, relatiu a la millora de la qualitat de l'aire.

Els plans de mobilitat urbana sostenible han de ser coherents amb els plans de qualitat de l'aire dels quals, si s'escau, disposi el municipi d'acord amb el que preveu el Reial decret 102/2011, de 28 de gener, relatiu a la millora de la qualitat de l'aire.

S'entén per zona de baixa emissió l'àmbit delimitat per una administració pública, en exercici de les seves competències, dins del seu territori, de caràcter continu, i en el qual s'apliquen restriccions d'accés, circulació i estacionament de vehicles per millorar la qualitat de l'aire i mitigar les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle, de conformitat amb la classificació dels vehicles pel seu nivell d'emissions d'acord amb el que estableixi el Reglament general de vehicles vigent.

Qualsevol mesura que suposi una regressió de les zones de baixes emissions ja existents ha de tenir l'informe previ de l'òrgan autonòmic competent en matèria de protecció del medi ambient.

4. D'acord amb la normativa de mobilitat neta aprovada per la Unió Europea i amb les revisions i millores posteriors que s'acordin, les comunitats autònomes insulars, considerant la seva vulnerabilitat davant del canvi climàtic, poden instar a l'Estat l'establiment de mesures de promoció de mobilitat neta, consistents en restriccions en el seu àmbit territorial de la circulació de turismes i furgonetes.

Article 15. *Instal·lació de punts de recàrrega elèctrica.*

1. El Govern ha de posar a disposició del públic la informació dels punts de recàrrega elèctrica per a vehicles d'accés públic, dins de l'any posterior a l'entrada en vigor d'aquesta Llei, a través del Punt d'accés nacional d'informació de trànsit en temps real gestionat per l'organisme autònom Prefectura Central de Trànsit. Per a això, amb caràcter previ, els prestadors del servei de recàrrega elèctrica han de remetre per mitjans electrònics al Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic informació actualitzada de la localització, les característiques i la disponibilitat d'aquestes instal·lacions, així com del preu de venda al públic de l'electricitat o del servei de recàrrega.

El Govern ha de vetllar especialment pel compliment del que estableix el Reial decret 639/2016, de 9 de desembre, pel qual s'estableix un marc de mesures per a la implantació d'una infraestructura per als combustibles alternatius, d'acord amb els informes que preveu la Directiva 2014/94/UE, de 22 d'octubre de 2014, relativa a la implantació d'una infraestructura per als combustibles alternatius, pel que fa a garantir la interoperabilitat dels punts de recàrrega accessibles al públic.

2. Els qui tinguin la titularitat de les instal·lacions de subministrament de combustibles i carburants a vehicles amb un volum anual agregat de vendes de gasolina i gasoil A el 2019 que sigui superior o igual a 10 milions de litres, han d'instal·lar, per cadascuna d'aquestes instal·lacions, almenys una infraestructura de recàrrega elèctrica d'una potència igual o superior a 150 kW en corrent contínua, que ha de prestar servei en un termini de vint-i-un mesos a partir de l'entrada en vigor d'aquesta Llei.

3. Els qui tinguin la titularitat de les instal·lacions de subministrament de combustibles i carburants a vehicles amb un volum anual agregat de vendes de gasolina i gasoil A el 2019 que sigui superior o igual a 5 milions de litres i inferior a 10 milions de litres, han d'instal·lar, per cadascuna d'aquestes instal·lacions, almenys una infraestructura de recàrrega elèctrica d'una potència igual o superior a 50 kW en corrent contínua, que ha de prestar servei en un termini de vint-i-set mesos a partir de l'entrada en vigor d'aquesta Llei.

4. En cas que en una província, ciutat autònoma o illa no hi hagi cap instal·lació de subministrament de combustibles i carburants a vehicles amb un volum anual agregat de vendes de gasolina i gasoil A el 2019 que sigui superior o igual a 5 milions de litres, els qui tinguin la titularitat de les instal·lacions que, ordenades de més a menys volum de vendes anuals agregades de gasolina i gasoil, conjuntament o individualment assoleixin almenys el 10% de les vendes anuals totals a les àrees geogràfiques esmentades l'any 2019, han d'instal·lar, per cadascuna d'aquestes instal·lacions, almenys una infraestructura de recàrrega elèctrica d'una potència igual o superior a 50 kW en corrent contínua, que ha de prestar servei en un termini de 27 mesos a partir de l'entrada en vigor d'aquesta Llei.

5. A partir de 2021, els qui tinguin la titularitat de les instal·lacions noves de subministrament de combustible i carburants a vehicles o que emprenguin una reforma en la seva instal·lació que requereixi una revisió del títol administratiu, independentment del volum anual agregat de vendes de gasolina i gasoil de la instal·lació, han d'instal·lar almenys una infraestructura de recàrrega elèctrica d'una potència igual o superior a 50 kW en corrent contínua, que ha de prestar servei des de la posada en funcionament de la instal·lació o la finalització de la seva reforma que requereixi una revisió del títol administratiu.

6. Mitjançant una ordre de la persona titular del Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic, amb la participació de les comunitats autònomes, s'ha d'establir la llista d'instal·lacions de subministrament de combustibles i carburants obligades pels apartats segon, tercer, quart i cinquè d'aquest article, així com les excepcions i impossibilitats tècniques per al seu compliment.

7. L'any 2023, i a partir de llavors bianualment, mitjançant una resolució de la Secretaria d'Estat d'Energia s'ha d'establir la llista de noves instal·lacions de subministrament de combustibles i carburants obligades per l'apartat vuitè d'aquest article, així com de les excepcions i impossibilitats tècniques per al seu compliment.

8. Les instal·lacions de subministrament de combustibles i carburants que dos anys abans de la publicació de les resolucions a què fa referència l'apartat setè d'aquest article

superin el lliurar de vendes anuals de gasolina i gasoil A que estableixen els apartats segon i tercer d'aquest article, estan obligades a instal·lar almenys una infraestructura de recàrrega elèctrica en els mateixos termes i terminis que els que indiquen els apartats esmentats. Els terminis de posada en servei de les infraestructures de recàrrega s'entenen iniciats des de la publicació de les resolucions a les quals fa referència l'apartat setè d'aquest article.

9. Mitjançant una ordre de la persona titular del Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic s'ha d'establir la regulació del contingut i la forma de tramesa de la informació dels punts de recàrrega al Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic per part dels prestadors del servei de recàrrega.

10. El Codi tècnic de l'edificació ha d'establir obligacions relatives a la instal·lació de punts de recàrrega de vehicle elèctric en edificis de nova construcció i en intervencions en edificis existents. Sense perjudici d'això, abans de l'1 de gener de 2023, tots els edificis d'ús diferent del residencial privat que disposin d'una zona d'ús d'aparcament amb més de vint places, ja sigui a l'interior o en un espai exterior adscrit, han de complir l'exigència relativa a les dotacions mínimes per a la infraestructura de recàrrega de vehicles elèctrics que estableixi el Codi tècnic de l'edificació. S'han de regular reglamentàriament les obligacions relatives a la instal·lació de punts de recàrrega de vehicle elèctric en aparcaments no integrats en edificacions.

11. En el cas de concessions en xarxes estatals de carreteres, les obligacions a què es refereixen els apartats 2, 3, 4, 5 i 6 d'aquest article corresponen a les persones concessionàries d'aquestes. El règim d'obligacions és el mateix que l'establert per als qui tinguin la titularitat d'instal·lacions de subministrament de combustibles i carburants a vehicles, de conformitat amb el que indiquen els apartats esmentats d'aquest article.

12. El Ministeri de Transports, Mobilitat i Agenda Urbana i el Ministeri de l'Interior han d'incorporar en el Catàleg oficial de senyals de circulació els senyals necessaris perquè les persones usuàries puguin identificar la ubicació i les característiques principals dels punts de recàrrega a les vies. Tots dos departaments i el Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic han d'acordar el contingut i la imatge d'aquests senyals.

Per al disseny i la ubicació dels punts de recàrrega s'han de tenir en compte criteris d'accessibilitat universal.

Article 16. *Transport marítim i ports.*

1. En els ports de competència de l'Estat el Govern ha d'adoptar mesures per a la reducció gradual de les emissions generades pel consum de combustibles fòssils dels vaixells, les embarcacions, els artefactes navals i les plataformes físiques quan estiguin amarrats o fondejats en els ports, amb la finalitat d'assolir l'objectiu de zero emissions directes d'aquests abans de 2050.

2. A través de les administracions públiques competents, el Govern ha de promoure l'articulació i la consolidació de cadenes logístiques sostenibles amb origen o destinació en ports mitjançant iniciatives estratègiques dirigides a reduir les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle en ports, així com en les cadenes de transport marítimes o terrestres amb origen o destinació en ports.

3. Les iniciatives que assenyalen els apartats anteriors d'aquest article tenen per objecte, entre d'altres, la millora de l'eficiència energètica i de la qualitat de l'aire de les instal·lacions portuàries, la generació o contractació d'energia d'origen renovable en ports, l'impuls al transport ferroviari amb origen i destinació en ports, l'impuls al desenvolupament d'autopistes del mar, la millora d'accessos viaris, i l'estímul a l'ús d'energies alternatives en el transport marítim, amb una atenció especial a l'ús d'aquest tipus d'energies en vaixells atracats, d'acord amb el que preveu la normativa de la Unió Europea en matèria d'ajudes estatals.

4. Amb la finalitat d'assolir els objectius que estableix aquest article, el Ministeri de Transports, Mobilitat i Agenda Urbana, a través de Ports de l'Estat i de les autoritats

portuàries, amb l'acord previ amb les comunitats autònomes en els seus àmbits de competències:

a) Ha d'aplicar mesures d'incentiu econòmic dirigides a estimular el subministrament elèctric o l'ús de combustibles alternatius en vaixells atracats, el transport ferroviari amb origen o destinació en ports i mesures d'eficiència energètica en concessions.

b) Ha de promoure i executar projectes de millora d'accesos viaris i ferroviaris, i actuacions de millora de la xarxa ferroviària que incrementin la competitivitat del transport ferroviari amb origen o destinació en ports i plataformes logístiques, i fomentar, en la mesura que sigui possible, la seva ubicació a les províncies d'interior. Així mateix, ha de fomentar la millora de les xarxes elèctriques dels ports.

c) Ha d'establir objectius de reducció de consum energètic en els ports relatius al nivell d'activitat d'aquests.

5. Així mateix, el Ministeri de Transports, Mobilitat i Agenda Urbana, en coordinació amb els seus homòlegs d'altres països, ha de promoure el desenvolupament d'autopistes del mar i línies regulars de transport roll on-roll off, tot això dins del marc reglamentari que regula el suport oficial en forma d'ajudes i amb la sol·licitud prèvia a la Comissió Europea de l'autorització corresponent.

TÍTOL V

Mesures d'adaptació als efectes del canvi climàtic

Article 17. *Adaptació al canvi climàtic.*

1. El Pla nacional d'adaptació al canvi climàtic (PNACC) constitueix l'instrument de planificació bàsic per promoure l'acció coordinada i coherent davant dels efectes del canvi climàtic a Espanya. Sense perjudici de les competències que corresponguin a altres administracions públiques, el PNACC defineix els objectius, els criteris, els àmbits d'aplicació i les accions per fomentar la resiliència i l'adaptació davant del canvi climàtic, i ha d'incloure l'adaptació davant d'impactes a Espanya derivats del canvi climàtic que té lloc més enllà de les fronteres nacionals.

2. Els objectius específics del PNACC han d'incloure:

a) L'elaboració d'escenaris climàtics regionalitzats per a la geografia espanyola.

b) La recopilació, l'anàlisi i la difusió d'informació sobre la vulnerabilitat i l'adaptació al canvi climàtic en diferents sectors socioeconòmics, sistemes ecològics i territoris.

c) La promoció i coordinació de la participació de tots els agents implicats en les polítiques d'adaptació, incloent-hi els diferents nivells de les administracions públiques, les organitzacions socials i la ciutadania en el seu conjunt.

d) La definició d'un sistema d'indicadors d'impactes i adaptació al canvi climàtic, que faciliti un seguiment i avaluació de les polítiques públiques en aquesta qüestió.

e) L'elaboració d'informes periòdics de seguiment i avaluació del PNACC i els seus programes de treball.

3. El contingut bàsic del PNACC ha d'incloure:

a) La identificació i l'avaluació d'impactes previsibles i riscos derivats del canvi climàtic per a diversos escenaris possibles.

b) L'avaluació de la vulnerabilitat dels sistemes naturals, dels territoris, de les poblacions i dels sectors socioeconòmics.

c) Un conjunt d'objectius estratègics concrets, amb indicadors associats.

d) Un conjunt de mesures d'adaptació orientades a reduir les vulnerabilitats detectades.

4. El PNACC s'ha d'aprovar per acord del Consell de Ministres, a proposta de la persona titular del Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic i prèvia

posada en comú amb les comunitats autònomes a través de la Comissió de Coordinació de Polítiques de Canvi Climàtic.

5. El PNACC s'ha de desenvolupar mitjançant programes de treball, que s'han d'aplicar en períodes de cinc anys. Cada programa ha de definir els eixos i les línies prioritàries per al desenvolupament dels objectius que estableixi el Pla. Els programes de treball s'han d'adoptar mitjançant una ordre de la persona titular del Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic.

6. Els resultats de cada programa de treball s'han de revisar periòdicament, almenys al final del període de desenvolupament de cadascun, per portar a terme les accions complementàries necessàries i prendre'ls com a referència per preparar les propostes a incloure en el programa següent.

7. El PNACC també s'ha de desenvolupar mitjançant plans sectorials d'adaptació que han d'impulsar i elaborar els departaments ministerials competents i que han d'identificar els principals riscos derivats del canvi climàtic sobre el sector, el recurs o l'àmbit corresponent i definir mesures de resposta oportunes per evitar-los o limitar-los.

8. El PNACC ha de promoure i prioritzar l'adaptació al canvi climàtic basada en ecosistemes, el desenvolupament de les infraestructures verdes i les solucions basades en la natura.

Article 18. *Informes sobre riscos climàtics i adaptació.*

Amb la finalitat de complir els objectius d'informació assumits a l'Acord de París i a la normativa internacional i comunitària, el Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic, en col·laboració amb altres departaments ministerials i amb les comunitats autònomes, ha d'elaborar i publicar informes, amb una periodicitat almenys quinquenal, sobre l'evolució dels impactes i els riscos derivats del canvi climàtic i sobre les polítiques i mesures destinades a augmentar la resiliència i disminuir la vulnerabilitat davant del canvi climàtic a Espanya.

Article 19. *Consideració del canvi climàtic en la planificació i gestió de l'aigua.*

1. La planificació i la gestió hidrològica, als efectes de la seva adaptació al canvi climàtic, tenen com a objectius aconseguir la seguretat hídrica per a les persones, per a la protecció de la biodiversitat i per a les activitats socioeconòmiques, d'acord amb la jerarquia d'usos, reduir l'exposició i la vulnerabilitat al canvi climàtic i incrementar la resiliència.

2. La planificació i la gestió hidrològica s'han d'adequar a les directrius i mesures que es desenvolupin a l'Estratègia de l'aigua per a la transició ecològica, sense perjudici de les competències que corresponguin a les comunitats autònomes. L'Estratègia esmentada és l'instrument programàtic de planificació de les administracions públiques, que s'ha d'aprovar mitjançant un acord del Consell de Ministres en el termini d'un any des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei.

3. La planificació i la gestió, en coherència amb les altres polítiques, han d'incloure els riscos derivats del canvi climàtic a partir de la informació disponible, considerant:

a) Els riscos derivats dels impactes previsibles sobre els règims de cabals hidrològics, els recursos disponibles dels aqüífers, relacionats al seu torn amb canvis en factors com les temperatures, les precipitacions, l'acumulació de la neu o riscos derivats dels canvis previsibles de vegetació de la conca.

b) Els riscos derivats dels canvis en la freqüència i la intensitat de fenòmens extrems associats al canvi climàtic en relació amb l'ocurrència d'episodis d'avingudes i sequeres.

c) Els riscos associats a l'increment de la temperatura de l'aigua i als seus impactes sobre el règim hidrològic i els requeriments d'aigua per part de les activitats econòmiques.

d) Els riscos derivats dels impactes possibles de l'ascens del nivell del mar sobre les masses d'aigua subterrània, les zones humides i els sistemes costaners.

4. Per tal d'abordar els riscos que assenyala l'apartat anterior, la planificació i la gestió hidrològiques:

a) S'han d'anticipar als impactes previsibles del canvi climàtic, amb la identificació i l'anàlisi del nivell d'exposició i la vulnerabilitat de les activitats socioeconòmiques i els ecosistemes, i el desenvolupament de mesures que disminueixin aquesta exposició i vulnerabilitat. L'anàlisi que preveu aquest apartat ha de prendre en especial consideració els fenòmens climàtics extrems, des de la probabilitat que es produeixin, la seva intensitat i impacte.

b) Han d'identificar i gestionar els riscos derivats del canvi climàtic en relació amb el seu impacte sobre els conreus i les necessitats agronòmiques d'aigua del regadiu, les necessitats d'aigua per a la refrigeració de centrals tèrmiques i nuclears i els altres usos de l'aigua.

c) Han de considerar i incloure en la planificació els impactes derivats del canvi climàtic sobre les tipologies de les masses d'aigua superficial i subterrània i les seves condicions de referència.

d) Han de determinar l'adaptació necessària dels usos de l'aigua compatibles amb els recursos disponibles, una vegada considerats els impactes del canvi climàtic, i amb el manteniment de les condicions de bon estat de les masses d'aigua.

e) Han de considerar els principis de l'Estratègia de l'aigua per a la transició ecològica per a l'adaptació i la millora de la resiliència del recurs i dels usos davant del canvi climàtic en la identificació, l'avaluació i la selecció d'actuacions en els plans hidrològics i en la gestió de l'aigua.

f) Han d'incloure les actuacions la finalitat expressa de les quals consisteixi a millorar la seguretat hídrica mitjançant la reducció de l'exposició i la vulnerabilitat i la millora de la resiliència de les masses d'aigua, dins de les quals s'inclouen les mesures basades en la natura.

g) Han d'incloure en la planificació els impactes derivats de la retenció de sediments en els embassaments i les solucions per a la seva mobilització, amb el doble objectiu de mantenir la capacitat de regulació dels mateixos embassaments i de restaurar el transport de sediments als sistemes costaners per frenar la regressió de les platges i la subsidència dels deltes.

h) Han d'elaborar el pla de finançament de les actuacions i assegurar el finançament per abordar els riscos de l'apartat primer.

i) Han de fer el seguiment dels impactes associats al canvi del clima per ajustar les actuacions en funció de l'avanç d'aquests impactes i les millores en el coneixement.

5. En el marc dels plans de gestió del risc d'inundació s'ha de considerar la necessitat de mesures de control d'avingudes mitjançant actuacions de correcció hidrologicoforestal i prevenció de l'erosió.

Article 20. Consideració del canvi climàtic en la planificació i gestió del domini públic maritimoterrestre.

1. La planificació i gestió del medi marí s'han d'orientar a incrementar la seva resiliència als efectes del canvi climàtic.

2. La planificació i gestió de la costa s'han d'adequar a les directrius i mesures que preveu l'Estratègia d'adaptació de la costa als efectes del canvi climàtic, elaborada en compliment de la disposició addicional vuitena de la Llei 2/2013, de 29 de maig, de protecció i ús sostenible del litoral i de modificació de la Llei 22/1988, de 28 de juliol, de costes, i han de perseguir els objectius següents:

a) Incrementar la resiliència de la costa espanyola al canvi climàtic i a la variabilitat climàtica.

b) Integrar l'adaptació al canvi climàtic en la planificació i gestió de la costa espanyola.

3. Amb la finalitat de garantir una adaptació adequada de la costa als efectes del canvi climàtic, la gestió dels títols d'ocupació del domini públic maritimoterrestre i les seves pròrrogues s'ha de portar a terme d'acord amb el que estableix el títol III de la Llei 22/1988, de 28 de juliol, de costes, i tenint en compte el que disposa l'article 13 *ter* de la Llei esmentada.

A aquests efectes, també cal atènyer-se al que preveu la resta de normativa aplicable, així com els convenis internacionals que continguin regulació relativa a la costa i al mar i a la conservació i l'ús sostenible del domini públic maritimoterrestre, i s'han de tenir en compte factors com l'estat i l'evolució dels ecosistemes, les condicions hidromorfològiques, climàtiques i de dinàmica costanera; així com la pressió acumulada dels diferents usos que suporta cada tram de costa.

4. Els terminis de durada dels títols d'ocupació del domini públic maritimoterrestre s'han de computar des del seu atorgament i han d'incloure totes les seves pròrrogues, si aquestes són possibles, sense superar els terminis màxims que estableixen la Llei 22/1988, de 28 de juliol, de costes, i la Llei 33/2003, de 3 de novembre, de patrimoni de les administracions públiques, i són nuls de ple dret els actes administratius que es dictin després de l'entrada en vigor d'aquesta Llei en incompliment del que preveu aquest article.

Article 21. Consideració del canvi climàtic en la planificació i gestió territorial i urbanística, així com en les intervencions en el medi urbà, en l'edificació i en les infraestructures del transport.

1. La planificació i gestió territorial i urbanística, així com les intervencions en el medi urbà, l'edificació i les infraestructures de transport, als efectes de la seva adaptació a les repercussions del canvi climàtic, han de perseguir principalment els objectius següents:

- a) La consideració, en la seva elaboració, dels riscos derivats del canvi climàtic, en coherència amb les altres polítiques relacionades.
- b) La integració, en els instruments de planificació i de gestió, de les mesures necessàries per propiciar l'adaptació progressiva i la resiliència davant del canvi climàtic.
- c) L'adequació de les noves instruccions de càlcul i disseny de l'edificació i les infraestructures de transport als efectes derivats del canvi climàtic, així com l'adaptació progressiva de les ja aprovades, tot això amb l'objectiu de disminuir les emissions.
- d) La consideració en el disseny, la remodelació i la gestió de la mitigació de l'efecte denominat «illa de calor», per evitar la dispersió a l'atmosfera de les energies residuals generades en les infraestructures urbanes i el seu aprofitament en aquestes i en edificacions en superfície com a fonts d'energia renovable.

2. Per garantir que les noves instal·lacions de producció energètica a partir de les fonts d'energia renovable no produeixen un impacte sever sobre la biodiversitat i altres valors naturals, s'ha d'establir una zonificació que identifiqui zones de sensibilitat i exclusió per la seva importància per a la biodiversitat, connectivitat i provisió de serveis ecosistèmics, així com sobre altres valors ambientals. Amb aquesta finalitat el Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic ha d'elaborar i actualitzar periòdicament una eina cartogràfica que reflecteixi aquesta zonificació, i ha de vetllar, en coordinació amb les comunitats autònomes, perquè el desplegament dels projectes d'energies renovables es porti a terme, preferentment, en emplaçaments amb menys impacte.

Article 22. Consideració del canvi climàtic en la seguretat i dieta alimentàries.

1. Les administracions públiques han de fomentar la millora del coneixement sobre els efectes del canvi climàtic en la seguretat i la dieta alimentàries, així com el disseny de les accions encaminades a mitigar-los i a adaptar-s'hi.

2. S'han de dissenyar i incloure dins del Pla nacional d'adaptació al canvi climàtic els objectius estratègics concrets, indicadors associats i mesures d'adaptació, encaminats a mitigar els riscos en la seguretat alimentària associats al canvi climàtic, inclosa l'aparició de riscos emergents alimentaris.

3. Amb l'objecte d'incrementar la resiliència, alhora que es redueix la petjada de carboni, i de fomentar una alimentació de qualitat, en els plecs de clàusules administratives particulars corresponents a contractes públics que tinguin per objecte prestacions que exigeixin l'adquisició d'aliments, quan aquests contractes els hagin de subscriure l'Administració General de l'Estat i els organismes i les entitats que en depenen o hi estan vinculats, es poden establir condicions especials d'execució en què prevalguin els aliments frescos o de temporada, i amb un cicle curt de distribució, sempre que això sigui concorde amb el que disposa l'article 202 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014, i amb el dret comunitari.

Article 23. Consideració del canvi climàtic en la salut pública.

1. Les administracions públiques han de fomentar la millora del coneixement sobre els efectes del canvi climàtic en la salut pública i sobre les iniciatives encaminades a prevenir-los.

2. D'altra banda, en el marc del Pla nacional d'adaptació al canvi climàtic, s'han de dissenyar i incloure els objectius estratègics concrets, indicadors associats i mesures d'adaptació, encaminats a reduir o evitar els riscos en la salut pública associats al canvi climàtic, inclosos els riscos emergents.

Article 24. Protecció de la biodiversitat davant del canvi climàtic.

1. Les administracions públiques han de fomentar la millora del coneixement sobre la vulnerabilitat i la resiliència de les espècies silvestres i els hàbitats davant del canvi climàtic, així com la capacitat dels ecosistemes per absorbir emissions. Aquest coneixement, que s'ha d'integrar a l'Inventari espanyol del patrimoni natural i de la biodiversitat, en el Pla estratègic del patrimoni natural i de la biodiversitat i a l'Estratègia estatal d'infraestructura verda i de la connectivitat i restauració ecològiques, s'ha d'aplicar en la millora de les polítiques de conservació, gestió i ús sostenible del patrimoni natural i de la biodiversitat.

2. Amb la finalitat que assenyala l'apartat anterior, i amb la participació necessària de les comunitats autònomes, en el termini de tres anys des de l'aprovació de la Llei, s'ha de presentar a la Conferència Sectorial de Medi Ambient una estratègia específica de conservació i restauració d'ecosistemes i espècies especialment sensibles als efectes del canvi climàtic, entre els quals han de constar els ecosistemes naturals i les espècies d'alta muntanya, les zones humides terrestres espanyoles, les praderies de posidònia i les zones de ribera dels rius, així com els que destaquen pel seu paper en l'adaptació al canvi climàtic. Per a això, s'han de preveure les línies de finançament adequat a través del Fons del patrimoni natural i de la biodiversitat. Aquesta estratègia té la consideració d'instrument programàtic de planificació de les administracions públiques, aprovat mitjançant un acord del Consell de Ministres, que ha d'incloure les directrius bàsiques per a l'adaptació al canvi climàtic dels ecosistemes naturals terrestres, dels ecosistemes marins i de les espècies silvestres espanyoles, així com les línies bàsiques de la seva restauració i conservació, amb especial referència als ecosistemes aquàtics o dependents de l'aigua i d'alta muntanya.

3. En el termini de tres anys des de l'aprovació de la Llei, s'ha de presentar a la Conferència Sectorial de Medi Ambient una avaluació de la representativitat a mitjà i llarg termini de les xarxes d'espais naturals protegits i espais de la Xarxa Natura 2000, en els diferents escenaris climàtics possibles, amb la finalitat que, per part de les administracions competents, es disposin les mesures oportunes perquè aquestes xarxes segueixin complint en els terminis esmentats els objectius de conservació d'hàbitats i espècies per als quals es van dissenyar.

4. L'Administració General de l'Estat i la de les comunitats autònomes, en l'àmbit de les seves competències respectives, han d'incloure en l'actualització i la revisió dels plans

o instruments de gestió dels espais naturals protegits i espais de la Xarxa Natura 2000 un apartat sobre la seva adaptació al canvi climàtic amb, almenys, un diagnòstic que inclogui una llista d'espècies i hàbitats especialment vulnerables, objectius, accions i indicadors de progrés i compliment, així com un pla de connectivitat amb altres espais protegits.

5. En un termini de cinc anys des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei s'han d'actualitzar tots els atlas nacionals als quals fa referència el Reial decret 556/2011, de 20 d'abril, per al desenvolupament de l'Inventari espanyol del patrimoni natural i la biodiversitat, en els quals s'ha d'incloure una anàlisi específica sobre l'impacte que tindrà el canvi climàtic sobre les espècies considerant els principals escenaris climàtics previstos en aquell moment.

Article 25. Desenvolupament rural: política agrària, política forestal i energies renovables.

El Govern ha d'incorporar en l'aplicació de la política agrària comuna, així com en altres estratègies, plans i programes en matèria de política agrària i de desenvolupament rural, i en el Pla forestal espanyol, mesures encaminades a reduir la vulnerabilitat al canvi climàtic dels sòls agrícoles, de les forests i dels sòls forestals i per facilitar-ne la preservació, entre aquestes, l'elaboració d'un mapa de vulnerabilitat, així com l'avaluació i la promoció de sistemes agrícoles i pràctiques de gestió forestal sostenibles per augmentar-ne la resiliència davant del canvi climàtic, que han de fomentar en tot cas les sinergies amb la reducció d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle en aquests ecosistemes.

El desplegament de les energies renovables s'ha de portar a terme de manera compatible amb la conservació del patrimoni natural i l'ordenació territorial adequada. Per a això, ha de perseguir revertir part de la riquesa que genera en el territori on es faci el desplegament esmentat per activar-ne l'economia i combatre el declivi demogràfic.

Article 26. Foment de la capacitat d'absorció dels embornals de carboni.

1. Les administracions públiques competents han de promoure la identificació, la classificació, la cartografia, l'augment i la millora dels embornals de carboni, inclosos els embornals de carboni blau definits pel Grup Intergovernamental d'Experts sobre el Canvi Climàtic, així com la seva avaluació i comptabilització a partir de les fonts d'informació existents.

2. Les administracions públiques, en el marc del Consell Nacional del Clima i la Comissió de Coordinació de Polítiques de Canvi Climàtic, han d'adoptar les accions oportunes per incentivar la participació de persones i entitats propietàries i gestores públiques i privades, especialment les del sector agrari i forestal, en l'augment de la capacitat de captació de CO₂ dels embornals de carboni.

3. Amb les finalitats que assenyalen els apartats anteriors, s'han de fomentar les accions que ressaltin les externalitats positives que proporcionen els embornals de carboni terrestres i marins, especialment les que proporciona el sector agrari i forestal, així com l'ús de la biomassa d'origen primari com a font de materials, els productes forestals de les forests com a primeres matèries amb un cicle de vida òptim, serveis ecosistèmics i energia d'origen renovable i sostenible. A aquest efecte, l'acció de foment assenyalada s'ha de portar a terme en el marc del suport necessari a la bioeconomia com a motor de desenvolupament de les zones rurals, i adaptada a les obligacions lligades a la qualitat de l'aire.

TÍTOL VI

Mesures de transició justa

Article 27. Estratègia de transició justa.

1. L'Estratègia de transició justa constitueix l'instrument d'àmbit estatal dirigit a l'optimització de les oportunitats en l'activitat i l'ocupació de la transició cap a una economia baixa en emissions de gasos amb efecte d'hivernacle i a la identificació i l'adopció de

mesures que garanteixin un tractament equitatiu i solidari a les persones treballadores i els territoris en aquesta transició. El Govern ha d'aprovar, cada cinc anys, mitjançant un acord del Consell de Ministres, estratègies de transició justa, a proposta conjunta dels ministres per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic; de Treball i Economia Social; d'Indústria, Comerç i Turisme; d'Agricultura, Pesca i Alimentació; de Transports, Mobilitat i Agenda Urbana; i de Ciència i Innovació, amb la participació de les comunitats autònomes i els agents socials.

2. L'Estratègia de transició justa ha d'incloure els continguts següents:

- a) Identificació de col·lectius, sectors, empreses i territoris potencialment vulnerables al procés de transició a una economia baixa en emissions de carboni.
- b) Anàlisi de les oportunitats de creació d'activitat econòmica i ocupació vinculades a la transició energètica.
- c) Polítiques industrials, agràries i forestals, de recerca i desenvolupament, d'innovació, de promoció d'activitat econòmica i d'ocupació i formació ocupacional per a la transició justa.
- d) Instruments per al seguiment del mercat de treball en el marc de la transició energètica mitjançant la participació dels agents socials, així com en les taules de diàleg social.
- e) El marc d'elaboració dels convenis de transició justa.

3. L'Estratègia de transició justa, així com els instruments d'aplicació i desenvolupament d'aquesta, s'han d'elaborar tenint en compte la perspectiva de gènere i han de vetllar pels principis d'inclusió social i accessibilitat universal.

Article 28. *Convenis de transició justa.*

1. En el marc de l'Estratègia de transició justa s'han de subscriure convenis de transició justa amb l'objecte de fomentar l'activitat econòmica i la seva modernització, així com l'ocupabilitat de treballadors vulnerables i col·lectius en risc d'exclusió en la transició cap a una economia baixa en emissions de carboni, en particular, en casos de tancament o reconversió d'instal·lacions.

2. Els convenis de transició justa, en els quals han de participar les comunitats autònomes d'acord amb l'àmbit de les seves competències, s'han de subscriure entre el Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic, amb l'informe previ del Ministeri de Treball i Economia Social, del Ministeri d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions i del Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç, i altres administracions públiques, en particular, entitats locals d'àrees geogràfiques vulnerables a la transició cap a una economia baixa en carboni. Així mateix, en aquests convenis hi poden participar empreses, organitzacions dels sectors empresarials, organitzacions sindicals, universitats, centres educatius, associacions i organitzacions ambientals no governamentals i la resta d'entitats interessades o afectades.

3. Els convenis de transició justa han d'incloure:

- a) Una avaluació de l'estat de vulnerabilitat de l'àrea geogràfica o el col·lectiu afectat.
- b) Compromisos de les parts participants en el conveni, incloses les empreses beneficiàries de mesures de suport per a la transició.
- c) Mesures fiscals, de finançament, de suport a l'R+D+I, de digitalització, d'emprenedoria, d'ocupació, de protecció social i activitats formatives per incentivar l'adaptació dels treballadors, supeditades al compliment dels objectius que estableixi el conveni.
- d) Un calendari per a l'adopció de les mesures, amb objectius mesurables i mecanismes de seguiment.
- e) Quan es consideri procedent, l'accés prioritari a una part o a la totalitat de la capacitat d'evacuació elèctrica, així com el dret prioritari a l'ús i el volum d'aigua de les concessions que quedin extingides després del tancament d'instal·lacions de generació d'energia elèctrica d'acord amb el que preveu el Reial decret llei 17/2019, de 22 de

novembre, pel qual s'adopten mesures urgents per a l'adaptació necessària de paràmetres retributius que afecten el sistema elèctric i pel qual es dona resposta al procés de cessament d'activitat de centrals tèrmiques de generació.

4. Als efectes del que preveu l'article 49.h) de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, la vigència dels convenis de transició justa ha d'estar determinada a les clàusules del mateix conveni, i no pot superar en cap cas els set anys de durada inicial. Els signants en poden acordar la pròrroga, abans que finalitzi el termini de vigència previst, per un període de fins a set anys addicionals.

Article 29. Cessament de la producció de carbó nacional.

1. L'atorgament d'autoritzacions d'explotació, permisos, concessions, pròrroques o cessions dels recursos de carbó de les unitats de producció inscrites en el Pla de tancament del Regne d'Espanya per a la mineria del carbó no competitiva en el marc de la Decisió 2010/787/UE, queda supeditat a la devolució de les ajudes concedides a l'empara de la Decisió comunitària esmentada, i corresponents a tot el període cobert pel Pla de tancament. S'han de reintegrar la quantia exigible i els interessos meritats amb caràcter previ a qualsevol possible autorització per part de l'autoritat competent.

2. El que preveu l'apartat anterior és aplicable a totes les sol·licituds d'autoritzacions d'explotació, permisos o concessions regulades per la legislació minera, així com a pròrroques o cessions que estiguin en tramitació en el moment d'entrada en vigor d'aquesta Llei.

3. L'Institut per a la Transició Justa ha de vetllar pel compliment del que preveu aquest article, en cooperació amb les comunitats autònomes en l'àmbit territorial de les quals s'ubiquin les explotacions mineres tancades.

TÍTOL VII

Recursos en l'àmbit nacional per a la lluita contra el canvi climàtic i la transició energètica

Article 30. Recursos públics destinats a la lluita contra el canvi climàtic.

1. Almenys un percentatge equivalent a l'acordat en el marc financer plurianual de la Unió Europea dels pressupostos generals de l'Estat ha de contribuir als objectius establerts en matèria de canvi climàtic i a la transició energètica, d'acord amb la metodologia i els terminis que s'estableixin reglamentàriament. D'aquesta obligació s'exceptuen els recursos transferits a les administracions territorials, així com les despeses que, per la seva pròpia naturalesa, no tenen incidència directa en el canvi climàtic, com les despeses de personal, les de finalitat social, com les pensions o les prestacions per desocupació, les de finalitat estrictament financera de l'Administració General de l'Estat i el conjunt d'organismes i entitats del sector públic estatal, com el servei del deute públic, o qualsevol altra que es determini. Les dotacions que s'han de destinar al compliment dels objectius que preveu aquesta Llei s'han de fixar anualment en el marc d'elaboració dels corresponents pressupostos generals de l'Estat, de conformitat amb la normativa aplicable i la política del Govern.

2. El Govern, a proposta conjunta del Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic i del Ministeri d'Hisenda, ha de revisar a l'alça, abans de l'any 2025, el percentatge que fixa el primer apartat d'aquest article, en vista dels resultats de la planificació associats a aquest.

3. En les propostes que presenti el Ministeri d'Hisenda en el Consell de Política Fiscal i Financera s'ha de considerar, quan sigui procedent, la inclusió de criteris que contribueixin als objectius establerts en matèria de canvi climàtic i transició energètica.

4. Els ingressos procedents de les subhastes de drets d'emissió de gasos amb efecte d'hivernacle s'han d'utilitzar per al compliment dels objectius en matèria de canvi climàtic i

transició energètica. Les lleis de pressupostos generals de l'Estat de cada any han de recollir els crèdits corresponents en el pressupost del Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic, i s'han de destinar al sistema elèctric almenys 450 milions d'euros per finançar els costos del sistema elèctric que preveu la Llei del sector elèctric, referits al foment d'energies renovables, i es poden destinar fins al 30% dels ingressos totals a mesures amb incidència social per pal·liar situacions provocades per la transició cap a una economia descarbonitzada, o relacionades amb la vulnerabilitat als impactes del canvi climàtic.

Cada any, amb l'informe previ del Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic, de conformitat amb la normativa comunitària en vigor, es pot destinar fins a un 25% dels ingressos procedents de les subhastes dels drets d'emissió de gasos amb efecte d'hivernacle per a la compensació dels efectes dels costos indirectes per les emissions de CO₂, lligades al consum d'electricitat, per a les instal·lacions en risc de fuga de carboni.

Article 31. *Contractació pública.*

1. De conformitat amb el que estableix la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014, en totes les contractacions públiques s'han d'incorporar de manera transversal i preceptiva criteris mediambientals i de sostenibilitat energètica quan tinguin relació amb l'objecte del contracte, que han de ser objectius i respectuosos amb els principis informadors de la contractació pública i han de constar, juntament amb la ponderació que se'ls atribueixi, en el plec corresponent. Per a això, la contractació de l'Administració General de l'Estat i el conjunt d'organismes i entitats del sector públic estatal ha d'incorporar, de conformitat amb l'article 126.4 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, com a prescripcions tècniques particulars en els plecs de contractació, criteris de reducció d'emissions i de petjada de carboni dirigits específicament a la lluita contra el canvi climàtic. A aquest efecte, en el termini d'un any des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, el Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic i el Ministeri d'Hisenda han d'elaborar un catàleg de prestacions en la contractació de les quals s'han de tenir en compte els criteris de lluita contra el canvi climàtic que esmenta aquest apartat en el qual s'han d'identificar aquests criteris de reducció d'emissions i de petjada de carboni, inclosos els relacionats amb una alimentació sostenible i saludable. En tot cas, de conformitat amb el que estableix l'article 201 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, els òrgans de contractació han de prendre les mesures pertinents per garantir que en l'execució dels contractes els contractistes compleixen les obligacions aplicables en matèria mediambiental.

2. L'Administració General de l'Estat i el conjunt d'organismes i entitats del sector públic estatal, amb subjecció al que disposa l'article 145.2 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, en les licitacions de redacció de projectes, de contractes d'obra o concessió d'obra, hi han d'incloure, entre els criteris d'adjudicació, alguns dels següents:

- a) Requisits de màxima qualificació energètica de les edificacions que es llicitin.
- b) Estalvi i eficiència energètica que propiciïn un alt nivell d'aïllament tèrmic a les construccions, energies renovables i baixes emissions de les instal·lacions.
- c) Ús de materials de construcció sostenibles, tenint en compte la seva vida útil.
- d) Mesures de reducció de les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle i altres contaminants atmosfèrics en les diferents fases del procés de construcció d'obres públiques.
- e) Mesures d'adaptació al canvi climàtic.
- f) Minimització de generació de residus.

3. Així mateix, amb subjecció al que disposen els articles 125 i 126 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, en les licitacions de redacció de

projectes, de contractes d'obra o concessió d'obra, s'hi pot incloure, com a prescripció tècnica, alguna de les següents:

- a) Que la fusta que s'utilitzi en les construccions procedeixi de boscos gestionats de manera sostenible i atenent la seva petjada ecològica.
- b) Actuacions de repoblació forestal amb espècies autòctones, com a mesura compensatòria per pal·liar la petjada de carboni resultant de l'execució de l'obra o el servei objecte de licitació.

4. Els contractes d'arrendament en vigor d'immobles, en què l'Administració General de l'Estat i el conjunt d'organismes i entitats del sector públic estatal siguin la part arrendatària, que no tinguin la consideració d'edificació amb consum d'energia gairebé nul de conformitat amb la versió vigent a 31 de desembre de 2020 del Codi tècnic d'edificació, no es poden prorrogar més enllà de l'any 2030. S'exceptuen d'aquesta previsió els contractes d'arrendaments sobre immobles radicats a l'estranger, que estan regulats per la normativa d'edificació i mediambiental vigent en el país en què estiguin situats.

Article 32. Integració del risc del canvi climàtic per entitats els valors de les quals estiguin admesos a negociació en mercats regulats, entitats de crèdit, entitats asseguradores i reasseguradores i societats per raó de la mida.

1. Les societats emissores de valors admesos a negociació en mercats regulats que formulin comptes consolidats, així com les que no estiguin integrades en un grup consolidable, que estiguin obligades a incloure en l'informe de gestió consolidat o en l'informe de gestió individual l'estat d'informació no financera d'acord amb el que preveuen l'article 49.5 del Codi de comerç i l'article 262.5 del Reial decret legislatiu 1/2010, de 2 de juliol, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de societats de capital, han de remetre a la Comissió Nacional del Mercat de Valors, dins del seu informe de gestió, un informe de caràcter anual en què es faci una avaluació de l'impacte financer sobre la societat dels riscos associats al canvi climàtic generats per l'exposició a aquest de la seva activitat, incloent-hi els riscos de la transició cap a una economia sostenible i les mesures que s'adoptin per fer front a aquests riscos.

2. Els grups consolidables d'entitats de crèdit i les entitats de crèdit no integrades en un d'aquests grups consolidables sotmesos al règim de supervisió del Banc d'Espanya i del Banc Central Europeu, de conformitat amb el que preveu el Reglament (UE) núm. 1024/2013 del Consell, de 15 d'octubre de 2013, que encomana al Banc Central Europeu tasques específiques respecte de polítiques relacionades amb la supervisió prudencial de les entitats de crèdit, han d'incloure entre la informació amb rellevància prudencial a la qual es refereixen l'article 85 de la Llei 10/2014, de 26 de juny, d'ordenació, supervisió i solvència d'entitats de crèdit, i l'article 93 del Reial decret 84/2015, de 13 de febrer, pel qual es desplega la Llei 10/2014, de 26 de juny, d'ordenació, supervisió i solvència d'entitats de crèdit, un informe de caràcter anual en què es faci una avaluació de l'impacte financer sobre la societat dels riscos associats al canvi climàtic generats per l'exposició a aquest de la seva activitat, incloent-hi els riscos de la transició cap a una economia sostenible i les mesures que s'adoptin per fer front a aquests riscos. Així mateix, han de publicar objectius específics de descarbonització de la seva cartera de préstec i inversió alineats amb l'Acord de París a partir de 2023.

3. Els grups consolidables d'entitats asseguradores i reasseguradores i les entitats asseguradores i reasseguradores no integrades en un d'aquests grups sotmesos al règim de supervisió de la Direcció General d'Assegurances i Fons de Pensions, de conformitat amb el que preveu la Llei 20/2015, de 14 de juliol, d'ordenació, supervisió i solvència de les entitats asseguradores i reasseguradores, han de divulgar i remetre a la Direcció General d'Assegurances i Fons de Pensions, en els terminis que assenyala l'article 93 del Reial decret 1060/2015, de 20 de novembre, d'ordenació, supervisió i solvència d'entitats asseguradores i reasseguradores, per a l'informe de situació financera i de solvència, un informe de caràcter anual en què es faci una avaluació de l'impacte financer sobre la

societat dels riscos associats al canvi climàtic generats per l'exposició a aquest de la seva activitat, incloent-hi els riscos de la transició cap a una economia sostenible i les mesures que s'adoptin per fer front a aquests riscos.

4. Les societats que formulin comptes consolidats i les societats que no formin part d'un grup consolidable, diferents de les que preveuen els apartats anteriors i que estiguin obligades a incloure en l'informe de gestió consolidat o en l'informe de gestió individual l'estat d'informació no financera d'acord amb el que preveuen l'article 49.5 del Codi de comerç i l'article 262.5 del Reial decret legislatiu 1/2010, de 2 de juliol, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de societats de capital, han de publicar dins del seu informe de gestió un informe de caràcter anual en què es faci una avaluació de l'impacte financer sobre la societat dels riscos associats al canvi climàtic generats per l'exposició a aquest de la seva activitat, incloent-hi els riscos de la transició cap a una economia sostenible i les mesures que s'adoptin per fer front a aquests riscos. L'informe s'ha de publicar a la pàgina web corporativa de les societats.

5. El contingut dels informes que esmenten els apartats anteriors sobre l'estimació de l'impacte financer dels riscos per a la societat associats al canvi climàtic s'ha de determinar per un reial decret, en el termini de dos anys des de l'aprovació d'aquesta Llei, i ha d'incloure els aspectes següents en les obligacions d'informació que s'estableixin:

a) L'estructura de govern de l'organització, que inclogui la funció que els seus diferents òrgans exerceixen, en relació amb la identificació, l'avaluació i la gestió dels riscos i les oportunitats relacionats amb el canvi climàtic.

b) L'enfocament estratègic, tant en termes d'adaptació com de mitigació, de les entitats per gestionar els riscos financers associats al canvi climàtic, tenint en compte els riscos ja existents en el moment de la redacció de l'informe, i els que puguin sorgir en el futur, amb la identificació de les accions necessàries en el moment esmentat per a la mitigació d'aquests riscos.

c) Els impactes reals i potencials dels riscos i les oportunitats associats al canvi climàtic en les activitats de l'organització i la seva estratègia, així com en la seva planificació financera.

d) Els processos d'identificació, avaluació, control i gestió dels riscos relacionats amb el clima i com aquests s'integren en la seva anàlisi de risc de negoci global i la seva integració en la gestió global del risc per part de l'organització.

e) Les mètriques, els escenaris i els objectius utilitzats per avaluar i gestionar els riscos i les oportunitats rellevants relacionats amb el canvi climàtic i, en cas que s'hagi calculat, l'abast 1, 2 i 3 de la seva petjada de carboni i com se n'afronta la reducció.

Article 33. *Integració del risc del canvi climàtic en el sistema financer i energètic.*

1. El Banc d'Espanya, la Comissió Nacional del Mercat de Valors i la Direcció General d'Assegurances i Fons de Pensions, en l'àmbit de les seves competències respectives, han d'elaborar conjuntament, cada dos anys, un informe sobre el grau d'alineament amb les metes climàtiques de l'Acord de París i de la normativa de la Unió Europea basat en escenaris futurs i sobre l'avaluació del risc per al sistema financer espanyol derivat del canvi climàtic i de les polítiques per combatre'l, que s'ha de coordinar en l'àmbit de l'Autoritat Macroprudencial Consell d'Estabilitat Financera (AMCESFI). L'informe ha de recollir les propostes que, si s'escau, consideri necessàries per mitigar el risc i s'ha de publicar i remetre al Congrés dels Diputats i al Senat.

2. L'operador del sistema elèctric, el gestor tècnic del sistema gasista i la Companyia Logística d'Hidrocarburs (CLH) han de remetre al Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic, cada dos anys i en l'àmbit de les seves competències respectives, un informe en què es faci una avaluació dels riscos i les oportunitats associats a un sistema energètic descarbonitzat sobre les activitats de l'entitat, la seva estratègia i la seva planificació financera. Així mateix, l'operador del sistema elèctric, el gestor tècnic del sistema gasista i la Companyia Logística d'Hidrocarburs (CLH) han d'informar el Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic sobre el grau d'alineació de les seves

activitats amb el Reglament (UE) 2020/852 relatiu a l'establiment d'un marc per facilitar les inversions sostenibles i pel qual es modifica el Reglament (UE) 2019/2088.

Article 34. *Estratègia de descarbonització del sector elèctric.*

D'acord amb el desenvolupament de l'Estratègia de descarbonització per a 2050 que estableix l'article 5, s'habilita el Govern per requerir a l'operador del mercat, a l'operador del sistema, al transportista i als distribuïdors, definits a l'article 6 de la Llei 24/2013, de 26 de desembre, del sector elèctric, que elaborin i presentin una estratègia de descarbonització pel que fa al seu àmbit d'actuació. Reglamentàriament s'han d'establir les condicions i els criteris mínims que han d'incloure les estratègies esmentades.

TÍTOL VIII

Educació, recerca i innovació en la lluita contra el canvi climàtic i la transició energètica

Article 35. *Educació i capacitat davant del canvi climàtic.*

1. El sistema educatiu espanyol ha de promoure la implicació de la societat espanyola en les respostes davant del canvi climàtic, i reforçar el coneixement sobre el canvi climàtic i les seves implicacions, la capacitat per a una activitat tècnica i professional baixa en carboni i resilient davant del canvi del clima i l'adquisició de la necessària responsabilitat personal i social.

2. El Govern ha de revisar el tractament del canvi climàtic i la sostenibilitat en el currículum bàsic dels ensenyaments que formen part del sistema educatiu de manera transversal, i hi ha d'incloure els elements necessaris per fer realitat una educació per al desenvolupament sostenible. Així mateix, el Govern, en l'àmbit de les seves competències, ha d'impulsar les accions que garanteixin la formació adequada del professorat en aquesta matèria.

El Govern ha de promoure que les universitats revisin el tractament del canvi climàtic en els plans d'estudis conduents a l'obtenció de títols universitaris oficials en què sigui coherent de conformitat amb les competències inherents a aquests, així com la formació del professorat universitari en aquest àmbit.

3. El Govern ha de revisar i mantenir actualitzat el Catàleg nacional de les qualificacions professionals, així com el catàleg d'ofertes formatives en l'àmbit de la formació professional que capacitin en perfils professionals propis de la sostenibilitat mediambiental i del canvi climàtic i la transició energètica.

4. El Govern, en l'àmbit de les seves competències, ha d'incentivar el procés d'acreditació de les competències professionals adquirides per l'experiència laboral, i per vies no formals de formació, i ha de fomentar l'educació i la capacitat per avançar en la lluita contra el canvi climàtic i la transició energètica.

5. El Govern ha de tenir en compte la influència que té l'educació informal juntament amb l'educació formal i l'educació no formal, i n'ha de fer ús per dur a terme campanyes de sensibilització i conscienciació cap a la ciutadania sobre els efectes del canvi climàtic i sobre l'impacte que hi té l'activitat humana. A més, el Govern i les diferents administracions públiques han de reconèixer i posar els mitjans i recursos necessaris perquè les entitats puguin dur a terme activitats d'educació no formal, entenent que és una via més per promoure la implicació en la lluita contra el canvi climàtic de col·lectius especialment vulnerables com són la infància i la joventut.

Article 36. *Recerca, desenvolupament i innovació sobre canvi climàtic i transició energètica.*

1. El Govern, en l'àmbit de les seves competències, ha de fomentar la inclusió del canvi climàtic i la transició energètica, i n'ha de promoure el finançament adequat, entre les

prioritats de les estratègies espanyoles de ciència i tecnologia i d'innovació i en els plans estatals de recerca científica i tècnica i d'innovació.

2. Els plans estatals de recerca científica i tècnica i d'innovació han d'impulsar que en l'avaluació relacionada amb el canvi climàtic i la transició energètica hi participin panells d'avaluació científicotècnica multidisciplinaris, formats per persones expertes independents qualificades per valorar les línies de recerca, desenvolupament i innovació relacionades amb els aspectes esmentats.

TÍTOL IX

Governança i participació pública

Article 37. *Comitè de Persones Expertes de Canvi Climàtic i Transició Energètica.*

1. Es crea el Comitè de Persones Expertes de Canvi Climàtic i Transició Energètica com a òrgan responsable d'avaluar i fer recomanacions sobre les polítiques i mesures d'energia i canvi climàtic, incloses les normatives. Amb aquesta finalitat, ha d'elaborar anualment un informe que s'ha de remetre al Congrés dels Diputats, on s'ha de sotmetre a debat, amb la participació del Govern.

2. El Comitè de Persones Expertes de Canvi Climàtic i Transició Energètica ha d'exercir la seva activitat amb plena autonomia respecte de l'Administració General de l'Estat, i la seva composició ha de ser paritària en dones i homes. Reglamentàriament se n'ha de determinar la composició, l'organització i el funcionament.

3. El Govern ha de publicar la seva posició respecte a cada informe del Comitè de Persones Expertes, de manera motivada, almenys 15 dies naturals previs al debat posterior al Congrés dels Diputats.

Article 38. *Cooperació interadministrativa en matèria de canvi climàtic i energia.*

A partir del 31 de desembre de 2021 les comunitats autònomes han d'informar en la Comissió de Coordinació de Polítiques de Canvi Climàtic de tots els seus plans d'energia i clima en vigor. Aquests plans poden consistir en un document específic que reculli tant les mesures adoptades com les mesures que prevegin adoptar, en matèria de canvi climàtic i transició energètica, coherents amb els objectius d'aquesta Llei.

Article 39. *Participació pública.*

1. Els plans, els programes, les estratègies, els instruments i les disposicions de caràcter general que s'adoptin en la lluita contra el canvi climàtic i la transició energètica cap a una economia baixa en carboni s'han de portar a terme sota fórmules obertes i canals accessibles que garanteixin la participació dels agents socials i econòmics interessats i del públic, en general, mitjançant els canals de comunicació, informació i difusió, en els termes que preveu la Llei 27/2006, de 18 de juliol, per la qual es regulen els drets d'accés a la informació, de participació pública i d'accés a la justícia en matèria de medi ambient. Per elaborar-los, i sense perjudici d'altres fórmules de participació i deliberació, el Govern ha de reforçar els mecanismes de participació ja existents i ha de garantir de manera estructurada la participació ciutadana en el procés de presa de decisions en matèria de canvi climàtic a través de l'establiment d'una Assemblea Ciutadana del Canvi Climàtic a escala nacional, i s'ha de recomanar que s'estableixin assemblees autonòmiques i assemblees municipals. La seva composició ha de tenir en compte el principi de representació equilibrada entre dones i homes i ha d'incloure la participació de joves. La seva composició, organització i funcionament s'han de desenvolupar mitjançant una ordre ministerial.

2. El Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic, en col·laboració amb els altres departaments ministerials, ha de desenvolupar i mantenir actualitzada una pàgina web específica que faciliti l'accés de la ciutadania a la informació relacionada amb el canvi climàtic i la transició energètica.

Article 40. *Polítiques, mesures, inventaris i projeccions de gasos amb efecte d'hivernacle.*

1. En el termini d'un any des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei s'han d'establir reglamentàriament les mesures que garanteixin la coordinació, el seguiment, l'avaluació, la publicitat, l'informe i la notificació a la Comissió Europea, a la Convenció Marc de les Nacions Unides sobre el Canvi Climàtic, i a qualsevol altre òrgan que així ho requereixi, de les dades d'emissions de l'inventari nacional de gasos amb efecte d'hivernacle, les projeccions d'emissions i les polítiques i mesures implementades, adoptades i previstes per complir els objectius derivats d'aquesta Llei, dels plans nacionals integrats d'energia i clima, de la seva avaluació ambiental estratègica, de l'Estratègia de descarbonització per a 2050, així com de qualsevol altre objectiu internacional o nacional en matèria de reducció de gasos amb efecte d'hivernacle.

2. El Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic ha d'elaborar i actualitzar periòdicament els informes que l'Estat hagi d'emplenar per tal de complir les obligacions d'informació assumides per aquest en el marc de la normativa nacional, comunitària i internacional, així com per disposar d'una font essencial d'informació per al coneixement de l'estat del compliment de les polítiques i mesures en matèria de canvi climàtic, la seva contribució als objectius climàtics i ambientals així com l'avaluació de la seva efectivitat. Aquests informes s'han d'eleva per a la seva aprovació a la Comissió Delegada del Govern per a Afers Econòmics amb la freqüència que s'estableixi reglamentàriament.

3. D'acord amb la normativa comunitària i internacional, el Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic ha de regular l'estructura institucional i els procediments per assegurar l'oportunitat, la transparència, l'exactitud, la coherència, la comparabilitat i l'exhaustivitat de la informació sobre les polítiques i mesures i sobre les emissions i projeccions d'emissions antropogèniques per les fonts i d'absorció pels embornals de gasos amb efecte d'hivernacle, la qual cosa inclou la utilització i l'aplicació de dades, mètodes i models, així com la realització d'activitats d'assegurament i control de la qualitat i d'anàlisi de sensibilitat.

L'estructura i els procediments esmentats també han d'assegurar la coherència total de les polítiques amb els inventaris nacionals de contaminants atmosfèrics i els altres informes que l'Estat hagi d'emplenar per tal de complir les obligacions d'informació assumides en el marc de la normativa internacional i europea d'emissions a l'atmosfera.

4. Per complir les seves cometes, el Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic pot sol·licitar a qualsevol unitat de la resta dels ministeris, així com dels seus organismes dependents, la informació necessària per a l'estimació de les emissions i absorcions de gasos amb efecte d'hivernacle i el càlcul de les seves projeccions, així com per a l'avaluació dels impactes econòmics i ambientals. Els ministeris i organismes tenen l'obligació de subministrar les dades sol·licitades amb el format i l'estructura requerits.

5. Als efectes del que preveuen els apartats anteriors d'aquest article, el Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic ha d'establir els mecanismes de col·laboració amb altres organismes públics o administracions públiques diferents de l'Administració General de l'Estat amb competències en l'àmbit de disseny i execució de polítiques i mesures amb impacte en la mitigació i l'adaptació al canvi climàtic.

Disposició addicional primera. *Exclusió de l'àmbit de la Llei dels equips, els sistemes d'armes, les instal·lacions i les activitats de les Forces Armades i de les forces i cossos de seguretat.*

Queden exclosos de l'àmbit d'aplicació d'aquesta Llei els equips, els sistemes d'armes, les instal·lacions i les activitats el propòsit dels quals sigui la protecció dels interessos essencials de la defensa nacional i de la seguretat pública. No obstant això, els ministeris de Defensa i de l'Interior s'han d'esforçar per garantir que l'actuació de les Forces Armades i de les forces i cossos de seguretat de l'Estat es porti a terme, en la mesura en què sigui possible, de manera compatible amb els objectius de la Llei.

Disposició addicional segona. *Desinversió en productes energètics d'origen fòssil.*

En el termini de dos anys des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, el Ministeri d'Afers Econòmics i Transformació Digital, el Ministeri d'Hisenda, el Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme i el Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic han d'elaborar un estudi de l'estat de la situació i una proposta de calendari perquè l'Administració General de l'Estat i els organismes i entitats que conformen el sector públic estatal es desprenguin de participacions o instruments financers d'empreses o entitats l'activitat mercantil de les quals inclogui l'extracció, la refinació o el processament de productes energètics d'origen fòssil.

Disposició addicional tercera. *Estratègia de finançament climàtic internacional.*

Mitjançant un acord del Consell de Ministres s'ha d'adoptar una Estratègia de finançament climàtic internacional, com a instrument de planificació amb els objectius següents:

- a) Donar compliment als compromisos de finançament climàtic internacional del Regne d'Espanya.
- b) Assegurar que l'acció duta a terme per la cooperació espanyola és coherent amb els objectius de lluita contra el canvi climàtic i integra l'Agenda del clima i els Objectius de desenvolupament sostenible, amb la incorporació d'aquests principis en el seu marc normatiu i de planificació.
- c) Aprofitar les oportunitats de cooperació i inversió en països en desenvolupament orientades a fer front al canvi climàtic i d'acord amb els Objectius de desenvolupament sostenible, i contribuir a la creació de valor i d'ocupació a Espanya i als països objecte de cooperació.
- d) Introduir la consideració del canvi climàtic i dels Objectius de desenvolupament sostenible, de manera coordinada en els diferents instruments de finançament internacional i suport a la internacionalització de l'empresa, i millorar els convenis comercials amb la inclusió de clàusules de reciprocitat en exigències mediambientals.
- e) Orientar els instruments de finançament internacional, cooperació i inversió en països en desenvolupament a afavorir preferentment la transició ecològica.

Disposició addicional quarta. *Mesures addicionals en l'aviació civil.*

Per ordre del ministre de Transports, Mobilitat i Agenda Urbana, amb l'informe previ del Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic, s'han d'establir els requisits de les auditories energètiques operacionals i dels plans estratègics de sostenibilitat ambiental que les companyies aèries, els ens gestors dels aeroports d'interès general i les empreses proveïdores de serveis de trànsit aeri, subjectes a la supervisió de l'Agència Estatal de Seguretat Aèria, han de portar a terme com a mesura per identificar oportunitats de millora orientades a la reducció d'emissions i implementar la seva contribució als objectius en matèria d'energia i clima.

Disposició addicional cinquena. *Impuls de l'economia circular.*

El Govern ha de remetre a les Corts, en un termini de sis mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, un projecte de llei de residus i sòls contaminats, que ha d'incloure com un dels seus eixos principals l'impuls a l'economia circular, en la línia del que estableix l'Estratègia espanyola d'economia circular, Espanya Circular 2030, amb l'objectiu de contribuir a aconseguir una economia sostenible, descarbonitzada, eficient en l'ús dels recursos i competitiva.

El Govern, en el marc de l'Estratègia espanyola d'economia circular, ha de desenvolupar plans d'acció triennals que incloguin mesures i plans d'acció sectorial alineats amb els objectius climàtics acordats per l'Acord de París, les línies d'actuació del

Green New Deal, els objectius de l'estratègia de la Comissió Europea sobre economia circular i els objectius de la mateixa Estratègia espanyola.

El Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic, la Federació Espanyola de Municipis i Províncies i les comunitats autònomes, a través dels organismes de cooperació interadministrativa existents, han de coordinar les actuacions que es portin a terme en matèria d'economia circular que contribueixin a la descarbonització de l'economia.

Disposició addicional sisena. *Transport ferroviari.*

1. El Govern ha de promoure l'ús del ferrocarril de viatgers en l'àmbit de la futura Llei de mobilitat sostenible i finançament del transport públic, i ha d'establir les mesures necessàries per fomentar-lo davant de mitjans de transport més contaminants.

2. En l'àmbit del transport de mercaderies, i amb la finalitat de millorar-ne l'eficiència energètica i la competitivitat, el Govern ha d'establir, d'acord amb el que prevegi l'esmentada Llei de mobilitat sostenible i finançament del transport públic, objectius de penetració del ferrocarril en el transport de mercaderies en distàncies superiors als 300 quilòmetres.

El Govern ha d'elaborar una Estratègia d'impuls del transport de mercaderies per ferrocarril, en el marc de la seva planificació estratègica, en la qual tinguin cabuda mesures que afectin tots els àmbits que puguin incidir en l'increment de la competitivitat d'aquest transport.

Disposició addicional setena. *Fiscalitat verda.*

En el termini de sis mesos des de l'aprovació d'aquesta Llei, el Govern ha de constituir un grup de persones expertes per avaluar una reforma fiscal que valori la fiscalitat verda. En tot cas, les modificacions que s'introdueixin en aquest àmbit han d'anar compassades amb la situació econòmica.

Disposició addicional vuitena. *Recerca, desenvolupament i innovació en energies renovables.*

1. Amb la finalitat de fomentar la recerca i innovació en l'àmbit de les energies renovables s'ha d'impulsar la utilització de les diferents instal·lacions d'assajos disponibles en l'àmbit nacional que permetin portar a la pràctica projectes tecnològics de recerca i innovació que contribueixin al desenvolupament de les energies renovables terrestres i marines, així com al compliment dels objectius que preveu aquesta Llei.

2. A aquest efecte, i sense perjudici del que estableix el Reial decret llei 23/2020, de 23 de juny, pel qual s'aproven mesures en matèria d'energia i en altres àmbits per a la reactivació econòmica, el Govern ha de regular, en l'àmbit de les seves competències, un marc específic per a aquestes instal·lacions d'assajos, que ha d'incloure el procediment per a la seva categorització com a tals, els principis i requisits que han de complir les normes que regulin aquestes instal·lacions, així com els procediments d'autorització simplificats, les exempcions que, si s'escau, són aplicables als projectes pilot que s'hi duguin a terme i les fonts de finançament, que en cap cas han d'afectar els recursos regulats dels sistemes elèctric i gasista.

3. L'accés a les instal·lacions d'assajos com a espai controlat de proves, o la realització de proves o projectes pilot en aquest espai, s'ha de fer amb finalitats exclusivament de recerca o innovació, pel temps necessari per a la seva execució en els termes programats, i no ha de suposar, en cap cas, l'atorgament d'una autorització per a l'exercici d'activitats comercials o industrials alienes a les finalitats pròpies de la recerca i innovació.

4. Els projectes pilot i les proves proposades dins d'aquests no estan subjectes a la normativa específica aplicable a les activitats comercials o industrials relacionades amb la generació, l'emmagatzematge i la distribució d'energies renovables, i han de complir, en tot cas, el que disposen aquesta Llei, la normativa que es dicti en el seu desplegament i la

resta de normativa que li sigui aplicable, sense perjudici del respecte a les competències que corresponguin a les comunitats autònomes.

5. L'accés a l'entorn controlat de proves s'ha d'acordar en el si d'una Comissió de Coordinació de les instal·lacions d'assajos en la qual s'ha de donar participació a representants de les diferents autoritats públiques amb competències relacionades amb l'exercici d'activitats vinculades a les energies renovables.

6. Les autoritats públiques amb competències en la matèria han de cooperar entre si per garantir que l'entorn controlat de proves serveixi als objectius i principis rectors que preveu aquesta Llei. A aquest efecte, les autoritats públiques han de col·laborar a fi d'aconseguir un funcionament adequat de l'espai controlat de proves previst i han de facilitar, dins del seu àmbit competencial i amb les garanties adequades, la realització de proves.

7. El Govern ha d'adoptar les disposicions reglamentàries i les actuacions administratives que siguin necessàries per al desplegament d'aquesta Llei.

Disposició addicional novena. Pla de reducció de consum energètic a l'Administració General de l'Estat.

En el termini d'un any des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, l'Institut per a la Diversificació i Estalvi de l'Energia (IDAE) ha de presentar un pla amb l'objectiu que centres consumidors d'energia, pertanyents a l'Administració General de l'Estat, redueixin el seu consum d'energia l'any 2030, de conformitat amb l'«Estratègia a llarg termini per a la rehabilitació energètica en el sector de l'edificació a Espanya» i el «Pla nacional integrat d'energia i clima 2021-2030», mitjançant la realització de mesures d'estalvi i eficiència energètica.

Disposició transitòria primera. Plans i programes vigents.

Els plans i programes que hagi aprovat el Govern abans de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, i l'objecte i el contingut dels quals siguin els que preveuen els articles 4 o 5, segueixen sent aplicables, sense perjudici que les seves modificacions o revisions es tramitin i s'aprovin de conformitat amb el que estableixen els articles esmentats.

Disposició transitòria segona. Exploració, recerca i explotació d'hidrocarburs.

1. El que preveu l'article 9 d'aquesta Llei és aplicable a totes les sol·licituds d'autoritzacions d'exploració i de permisos de recerca d'hidrocarburs que estiguin en tramitació en el moment d'entrada en vigor d'aquesta Llei.

2. Les sol·licituds de concessions d'explotació associades a un permís de recerca vigent, que estiguin en tramitació abans de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, es regeixen per la normativa aplicable en el moment en què es va atorgar el permís de recerca esmentat, a excepció de la possibilitat de pròrroga, que se n'exclou expressament.

3. En tot cas, no és procedent l'admissió a tràmit de la sol·licitud de concessió d'autorització d'explotació d'hidrocarburs que no s'hagi iniciat abans de la data d'entrada en vigor d'aquesta Llei.

4. Els permisos de recerca i les concessions d'explotació de jaciments d'hidrocarburs ja vigents que estiguin ubicats en el mar territorial, la zona econòmica exclusiva i la plataforma continental no es poden prorrogar, en cap cas, més enllà del 31 de desembre de 2042.

Disposició transitòria tercera. Consideració del canvi climàtic en el desenvolupament de la planificació i gestió del desenvolupament urbà, de l'edificació i de les infraestructures del transport.

En relació amb les previsions que estableixen les lletres a) i b) de l'apartat 1 de l'article 21 d'aquesta Llei relatives a la consideració del canvi climàtic en la planificació i gestió del desenvolupament urbà, de l'edificació i de les infraestructures del transport, aquestes

disposicions no són aplicables als plans, programes i estudis la tramitació dels quals ja s'hagi completat en el moment d'entrada en vigor d'aquesta Llei. En les modificacions posteriors dels documents esmentats s'hi han d'integrar els criteris no inclosos en la fase estudi.

Disposició derogatòria única. *Derogació normativa.*

Queden derogades totes les disposicions del mateix rang o inferior que s'oposin a aquesta Llei.

Disposició final primera. *Modificació de la Llei 34/1998, de 7 d'octubre, del sector d'hidrocarburs, la Llei 24/2013, de 26 de desembre, del sector elèctric, i la Llei 18/2014, de 15 d'octubre, d'aprovació de mesures urgents per al creixement, la competitivitat i l'eficiència, en relació amb el nivell d'endeutament i retribució de les activitats regulades en els sectors elèctric i de gas natural.*

1. S'afegeix un nou apartat 6 a l'article 62 de la Llei 34/1998, de 7 d'octubre, del sector d'hidrocarburs, amb la redacció següent:

«6. Les societats que exerceixen activitats regulades no poden atorgar préstecs, prestar garanties ni avalar préstecs d'altres societats del grup o parts vinculades que exerceixin activitats liberalitzades o altres activitats alienes al sector del gas natural espanyol. Se n'exclouen els préstecs a societats del mateix grup que tinguin per objecte una gestió centralitzada de la tresoreria, sense que es dediquin a activitats liberalitzades o altres activitats alienes al sector del gas natural espanyol.»

2. S'afegeix un nou apartat 8.bis a l'article 14 de la Llei 24/2013, de 26 de desembre, del sector elèctric, redactat en els termes següents:

«8.bis. Les metodologies de retribució de les activitats de transport i de distribució han de preveure incentius econòmics, que poden tenir signe positiu o negatiu, per a la millora de la disponibilitat de les instal·lacions, per garantir el nivell d'endeutament adequat a fi de disposar d'una estructura de deute sostenible i altres objectius.»

3. Es modifica l'article 20.9 de la Llei 24/2013, de 26 de desembre, del sector elèctric, que queda redactat en els termes següents:

«9. Les societats que exerceixen activitats regulades no poden atorgar préstecs, prestar garanties ni avalar préstecs d'altres societats del grup o parts vinculades que exerceixin activitats liberalitzades o altres activitats alienes al sector elèctric espanyol. Se n'exclouen els préstecs a societats del mateix grup que tinguin per objecte una gestió centralitzada de la tresoreria, sense que es dediquin a activitats liberalitzades o altres activitats alienes al sector elèctric espanyol.»

4. L'apartat 1 de l'article 60 de la Llei 18/2014, de 15 d'octubre, d'aprovació de mesures urgents per al creixement, la competitivitat i l'eficiència, queda redactat en els termes següents:

«1. En la metodologia retributiva de les activitats regulades en el sector del gas natural s'han de considerar els costos necessaris per dur a terme l'activitat per una empresa eficient i ben gestionada d'acord amb el principi de realització de l'activitat al mínim cost per al sistema gasista amb criteris homogenis a tot el territori espanyol, sense perjudici de les especificitats previstes per als territoris insulars. Aquests règims econòmics han de permetre l'obtenció d'una retribució adequada a la d'una activitat de baix risc.

La metodologia de retribució de les activitats de transport, regasificació, emmagatzematge i distribució de gas natural ha d'incloure els incentius que corresponguin, que poden tenir signe positiu o negatiu, per garantir el nivell d'endeutament adequat que permeti disposar d'una estructura de deute sostenible i altres objectius.»

Disposició final segona. *Modificació de la Llei 15/2012, de 27 de desembre, de mesures fiscals per a la sostenibilitat energètica.*

La disposició addicional segona de la Llei 15/2012, de 27 de desembre, de mesures fiscals per a la sostenibilitat energètica, queda redactada de la manera següent:

«1. En les lleis de pressupostos generals de l'Estat de cada any s'ha de destinar a finançar els costos del sistema elèctric que preveu la Llei del sector elèctric, referits al foment d'energies renovables, un import equivalent a la suma de l'estimació de la recaptació anual derivada dels tributs que inclou la Llei de mesures fiscals per a la sostenibilitat energètica.

2. Les aportacions que assenyalen l'apartat anterior s'han de fer mitjançant lliuraments mensuals per un import màxim de la xifra de recaptació efectiva pels tributs i cànon esmentats el mes immediatament anterior, segons la certificació dels òrgans competents del Ministeri d'Hisenda.

L'aportació que s'hagi de fer en funció de la recaptació del mes de desembre s'ha d'efectuar amb càrrec al pressupost de l'exercici següent.»

Disposició final tercera. *Modificació de la Llei 3/2013, de 4 de juny, de creació de la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència, en relació amb la comunicació sobre presa de participacions de grups de societats designats gestors de la xarxa de transport d'electricitat i gas natural.*

L'apartat 2 de la disposició addicional novena de la Llei 3/2013, de 4 de juny, de creació de la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència, queda redactat en els termes següents:

«2. Les societats que exerceixin activitats incloses a les lletres a) i b) de l'apartat 1 anterior han de comunicar a la Secretaria d'Estat d'Energia del Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic les adquisicions, efectuades directament o mitjançant societats que controlin de conformitat amb els criteris que estableix l'article 42.1 del Codi de comerç, de participacions en altres societats mercantils o d'actius de qualsevol naturalesa que atenen el seu valor o altres circumstàncies tinguin un impacte rellevant o una influència significativa en l'exercici de les activitats de la societat que comunica l'operació.

En les mateixes circumstàncies que assenyalen el paràgraf anterior, s'han de comunicar igualment les adquisicions que facin les societats matrius dels grups de societats designades gestors de la xarxa de transport d'electricitat i gas natural, així com qualsevol altres societats que formin part d'aquests grups.»

Disposició final quarta. *Modificació del text refós de la Llei de sòl i rehabilitació urbana, aprovat pel Reial decret legislatiu 7/2015, de 30 d'octubre.*

Es modifica la lletra c) de l'article 20.1 del text refós de la Llei de sòl i rehabilitació urbana, aprovat pel Reial decret legislatiu 7/2015, de 30 d'octubre, que queda redactat en els termes següents:

«c) Atendre, tenint en compte la perspectiva de gènere, en l'ordenació dels usos del sòl, els principis d'accessibilitat universal, de mobilitat, d'eficiència energètica, de garantia de subministrament d'aigua, de prevenció de riscos naturals

i d'accidents greus, de prevenció i protecció contra la contaminació i limitació de les seves conseqüències per a la salut o el medi ambient.

En la consideració del principi de prevenció de riscos naturals i accidents greus en l'ordenació dels usos del sòl, s'hi han d'incloure els riscos derivats del canvi climàtic, entre els quals:

- a) Riscos derivats dels embats marins, inundacions costaneres i ascens del nivell del mar.
- b) Riscos derivats d'esdeveniments meteorològics extrems sobre les infraestructures i els serveis públics essencials, com el proveïment d'aigua i electricitat o els serveis d'emergències.
- c) Riscos de mortalitat i morbiditat derivats de les altes temperatures i, en particular, els que afecten poblacions vulnerables. Aquestes dades s'han d'oferir desagregades per sexe.
- d) Riscos associats a la pèrdua d'ecosistemes i biodiversitat i, en particular, de deteriorament o pèrdua de béns, funcions i serveis ecosistèmics essencials.
- e) Riscos d'incendis, amb especial atenció als riscos en la interfície urbanoforestal i entre les infraestructures i les zones forestals.»

Disposició final cinquena. *Modificació de la Llei 50/1997, de 27 de novembre, del Govern.*

S'introdueix una nova lletra h) a l'article 26.3 de la Llei 50/1997, de 27 de novembre, del Govern, amb la redacció següent:

«h) Impacte per raó del canvi climàtic, que s'ha de valorar en termes de mitigació i adaptació a aquest.»

Disposició final sisena. *Desplegament reglamentari.*

S'habilita el Govern perquè en l'àmbit de les seves competències aprovi totes les disposicions que siguin necessàries per a l'aplicació, l'execució i el desplegament del que estableix aquesta Llei.

Disposició final setena. *Desplegament normatiu de la Llei 43/2003, de 21 de novembre, de forests.*

El Govern ha d'aprovar, en el termini màxim d'un any, les normes necessàries per al desplegament de la Llei 43/2003, de 21 de novembre, de forests, entre les quals, el manament de l'article 65 «Incentius per les externalitats ambientals» de regular els mecanismes i les condicions per incentivar les externalitats positives de les forests ordenades.

Disposició final vuitena. *Projecte de Llei de mobilitat sostenible i finançament del transport.*

Per tal de reforçar i complementar el compliment de les mesures de promoció de la mobilitat sense emissions que estableix aquesta Llei, el Govern ha de presentar a les Corts Generals un projecte de Llei de mobilitat sostenible i finançament del transport.

Disposició final novena. *Modificació de l'article 38 bis de la Llei 25/1964, de 29 d'abril, sobre energia nuclear.*

S'addiciona un nou paràgraf a l'apartat 1 de l'article 38 bis de la Llei 25/1964, de 29 d'abril, sobre energia nuclear, amb la redacció següent:

«Les obres de construcció, ampliació, reparació, conservació, explotació, desmantellament o qualssevol altres que, en execució del Pla general de residus radioactius aprovat pel Govern i amb càrrec al Fons per al seu finançament, l'Empresa Nacional de Residus Radioactius, SA, SME (Enresa), per si mateixa o a

través de tercers, hagi de portar a terme per a la prestació del servei públic essencial que té encomanat, constitueixen obres públiques d'interès general.»

Disposició final desena. *Instal·lacions fotovoltaïques d'autoconsum en comunitats de propietat horitzontal.*

El Govern ha de proposar la modificació de la Llei de propietat horitzontal per facilitar i flexibilitzar les instal·lacions fotovoltaïques d'autoconsum a les comunitats de propietat horitzontal en un termini màxim d'un any a comptar de l'aprovació d'aquesta Llei.

Disposició final onzena. *Reforma del sector elèctric.*

En el termini de dotze mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, el Govern i la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència, en exercici de les seves respectives competències, han de presentar una proposta de reforma del marc normatiu en matèria d'energia que impulsi:

- a) La participació de les persones consumidores en els mercats energètics, inclosa la resposta de demanda mitjançant l'agregació independent.
- b) Les inversions en la generació d'energia renovable variable i flexible, així com la generació distribuïda.
- c) L'emmagatzematge d'energia.
- d) L'aprofitament de les xarxes elèctriques, l'ús de la flexibilitat per a la seva gestió i els mercats locals d'energia.
- e) L'accés de les persones consumidores d'energia a les seves dades.
- f) La innovació en l'àmbit energètic.

Disposició final dotzena. *Petjada de carboni i plans de reducció d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle de les empreses.*

1. El Govern, amb l'acord previ de la Comissió Delegada del Govern per a Afers Econòmics, ha d'establir, en el termini d'un any des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, la tipologia d'empreses amb activitat en el territori nacional que han de calcular i publicar la seva petjada de carboni, així com els termes inicials a partir dels quals aquesta obligació serà exigible, la seva periodicitat i qualssevol altres elements necessaris per a la configuració de l'obligació.

2. Així mateix, les empreses que, de conformitat amb el que disposa l'apartat anterior, estiguin obligades a calcular la seva petjada de carboni han d'elaborar i publicar un pla de reducció d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle.

3. El pla de reducció d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle ha de preveure un objectiu quantificat de reducció en un horitzó temporal de cinc anys, juntament amb les mesures per a la seva consecució. Les empreses poden compensar de manera voluntària la seva petjada de carboni.

4. Les obligacions derivades dels apartats anteriors s'han d'especificar reglamentàriament a través de la modificació del Reial decret 163/2014, de 14 de març, pel qual es crea el Registre de petjada de carboni, compensació i projectes d'absorció de diòxid de carboni.

Disposició final tretzena. *Títols competencials.*

Aquesta Llei es dicta conjuntament a l'empara de les competències exclusives de l'Estat que preveuen l'article 149.1.13a de la Constitució, en matèria de bases i coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica, l'article 149.1.23a de la Constitució, de legislació bàsica sobre protecció del medi ambient, sense perjudici de les facultats de les comunitats autònomes d'establir normes addicionals de protecció, i l'article 149.1.25a de la Constitució, de bases del règim miner i energètic.

Així mateix, aquesta Llei es dicta també a l'empara de les competències exclusives de l'Estat que preveuen els articles 149.1.15a en relació amb el foment i la coordinació general de la recerca científica i tècnica, en relació amb l'article 36; 149.1.18a en relació amb la legislació bàsica sobre contractes i concessions administratives, en relació amb l'article 31; 149.1.20a en relació amb la marina mercant, els ports d'interès general, el control de l'espai aeri, el trànsit i el transport aeri, en relació amb els articles 13 i 16 i la disposició addicional quarta; 149.1.21a en relació amb els transports terrestres que transcorrin pel territori de més d'una comunitat autònoma, el trànsit i la circulació de vehicles de motor, en relació amb l'article 14; 149.1.22a en relació amb la legislació, l'ordenació i la concessió de recursos i aprofitaments hidràulics quan les aigües discorren per més d'una comunitat autònoma, en relació amb els articles 7 i 19; 149.1.23a en relació amb la legislació bàsica sobre forests, aprofitaments forestals i vies pecuàries, en relació amb l'article 25; 149.1.24a en relació amb les obres públiques d'interès general; i 149.1.30a en relació amb les condicions d'obtenció, expedició i homologació de títols acadèmics i professionals, en relació amb l'article 35.

Se n'exceptuen, perquè no tenen caràcter bàsic i són d'aplicació exclusiva de l'Administració General de l'Estat, algunes matèries que regula aquesta Llei, com són els ports de competència de l'Estat, la contractació pública i la desinversió en productes energètics d'origen fòssil.

Per la seva banda, les normes modificades per les disposicions finals primera a cinquena i novena es dicten en virtut dels títols competencials que emparen les normes esmentades.

Disposició final catorzena. *Incorporació del dret de la Unió Europea.*

Aquesta Llei incorpora parcialment, pel que fa a la instal·lació de punts de recàrrega elèctrica, la Directiva 844/2018 del Parlament Europeu i del Consell, de 30 de maig de 2018, per la qual es modifiquen la Directiva 2010/31/UE, relativa a l'eficiència energètica dels edificis, i la Directiva 2012/27/UE, relativa a l'eficiència energètica.

Disposició final quinzena. *Entrada en vigor.*

Aquesta Llei entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat». No obstant això, per als contractes de concessió en execució a l'entrada en vigor d'aquesta Llei, l'apartat 11 de l'article 15 no entra en vigor fins al moment en què ho faci la disposició reglamentària que determini les obligacions en matèria d'instal·lació de punts de recàrrega elèctrica als efectes de garantir unes condicions suficients de subministrament al trànsit de vehicles elèctrics que circulin per les vies esmentades.

Per tant,
Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquesta Llei i que la facin complir.

Madrid, 20 de maig de 2021.

FELIPE R.

El president del Govern,
PEDRO SÁNCHEZ PÉREZ-CASTEJÓN